

PARODOS DAILININKAI IR JŲ KŪRYBA

Chicago lietuvų meno parodos aptarimas

ST. TAMULAITIS, Chicago, Ill.

Susidomėjimas Chicago lietuvų dailininkų paroda, apie kurią bendrais bruožais užsiminėm aną šeštadienį, yra tikrai nemažas. Mūsų visuomenė aiškiai įrodė, kad ji domisi ne tik savąja knyga, daina bei teatru, bet nemažiau ir vaizdiniu menu — tapyba. Paroda gausiai lankoma, jos paveikslai su dideliu noru perkami, laikraščių korespondentai šiltai žodžiais apie ją rašo spaudoje. Esant tokiai nuotaikai, kiek platesnis parodos darbų aptarimas yra neabejotinai reikalingas ir net būtinas.

Kaip jau buvusiame straipsnyje minėjome, šioje parodoje su savo darbais dalyvauja viso 6 dailininkai: V. Ignatavičius, J. Pautienius, M. Šileikis, A. Cooper-Skupas, Ig. Šlapelis ir A. Varnas. Sekdami katalogo tvarką, dabar bandykime peržvelgti išskatintuosius kūrinius, o drauge keliais žodžiais apibūdinkime ir pačius tų kūrinių autorius.

1. Vytautas Ignatavičius

Tai pats jauniausias šio atsitiktinio sambūrio dailininkas išstatęs žiūrovų akims 6-šis savo darbus. Ignatavičius — modernistas. Jo besąlyginis modernizmas aiškiai matyti visuose jo kūriniuose, kurie savo ruožtu, žinoma, yra ne visi lygios meninės vertės. Geriausias ir veikiai pagaujas stebėtojo akį jo darbas laikytinas "Tremtinys", vaizduojantis apatiškai nusiteikęs vyrą, toli nublokštą nuo savo gimtųjų namų. Tiek savo poza bei išraiška, tiek koloritu, tiek vidine — psichologine nuotaika, išreiškiančia visą paveikslą turinį, šis darbas neabejotinai įrodo Ignatavičiaus talentą.

Kiti du jo darbai — "Kalnys" ir "Paskutinė žemės kelionė" — jau kur kas mažiau vykė. Žiūrėdamas į juos, neįjūti jokio įspūdžio ir nesupranti, kas čia norėta dailininko pasakyti. Šiek tiek geresni darbai "Pieta" ir "Portretas". Apskritai, Ignatavičius stovi dar įtiesiojimo ženkle (kas yra, žinoma, visai natūralu). Turėdamas aiškų tapybinį talentą, šis dailininkas, reik tikėtis, veikiai ras savąjį kelią, kuriuo mokės nuolat žengti pirmyn.

2. Juozas Pautienius

Pautienius išskatė 14 savo peizažų, iš kurių trys anksčiau lankėsi ir amerikiečių meno parodose. Peizažų siužetai visi iki vieno yra imti iš Lietuvos gamtos. Kaip dailininkas, Pautienius stipriai emė reikštis tik tremtyje, Vokietijoje, ir ypač čia, Amerikoje. Turėdamas įgimtą jautrumą spalvoms ir vykusiai vartodamas naują 3—4 centm. platumo elastinį plieno peilį (mažai jau ką bendro teturintį su špachteliu arba "peiliu teptuku"), pastaruoju metu savo darbuose jis pajėgia išgauti gana neįprastų spalvinių efektų.

Kūryboje jis veržlus. Jis intensyviai ieško naujų kelių, kurių tikslas, mūsų supratimu, yra ne tiek duoti ką nors naują ir nepaprastą (apgaunant tuo ir save, ir žiūrovą), kiek surasti ir išryškinti tikrąjį bei pilnutinį savąjį meno "credo"; o suradus ir galutinai išryškin-

nus jį — atsidedėti griežtesniam savęs tobulinimui, savo estetinio jausmo pagilimui, savo nuolatiniui atgimimui per meną.

Kaip girdėti, šitokiu nuolatiniu savęs įtiesiojimo ir atnaujinimo keliu šiuo laiku eina mūsų dailės talentas Rimša (Pietų Amerikoje), Kasiulis (Paryžiuje) ir Puzinas (Šiaurės Amerikoje).

Pautieniaus talentas aiškus; dėl to bus labai įdomu ateityje pažiūrėti, ar dailininkas nuolat formalistiniais daugelio menininkų keliais, kurie mažai ką iš esmės teduoda (gal tik žymesnius formos bandymus, gal tik kalnų perėjimą ir tiltų patikrinimus?), ar jis žengs pagal Rimšos, pointilisto G. Seurat ir A. Varno pavyzdį (kur turinys ir forma — tie amžini ir jokių būdu neišskiriami kiekvieno meno kriterijai — niekad nebūvo išleidžiami iš akių).

Dailininkas yra išėjęs iš pointilistų meno krypties. Pointilizmo gi (kilusio iš neopresionizmo) tapybos technika glūdi tame, kad kūrėjas deda švairius ryškius dažus, nemaišydamas tonų ir palikdamas žiūrovui akiai pačiai padaryti junginį. Dėl tai to paveikslas fragmentai ar net ir ištisa paveikslai visuma žiūrovui atrodo sudaryta tik iš smulkių (arba iš stambesnių bei ryškesnių) dėmelių.

Tokiomis švelniomis smulkiosiomis dėmelėmis yra sukurti Pautieniaus paveikslai: "Seni kapai", "Smūtkelių kraštas", "Žiema" ir "Zarasų krašto vaizdas". Bet kiti jo paveikslai, kaip "Pamiškė", "Žiemos pavakarys" ir "Kopos", pereina jau į ryškesnės ir stambesnės dėmelės. Šie pastarieji darbai ir savo tapyse, ir stiliumi, ir net kompozicija tikrai gerai pavykę. Juose aiškiai justis gyvybė, judesys, simetrija ir šviežias jausmas.

Realusis pasaulis ir meninė tikrovė

Ne vienas, žinoma, iš gerb. žiūrovų atrodys, kad Pautieniaus paveikslų gamta iš vienos pusės (savo formoje) yra dirbtinai nuspalvinta ir "nenatūrali", iš kitos pusės (savo turinyje) — paprasta, kasdieniška ir nieko nesakanti.

Visdėlto, reikia priminti, tokią nuomonę gerokai yra klaidinga.

Visų pirma tapytojas, lygiai kaip ir rašytojas, nei gamtos nei gyvenimo nekopijuoja. Gamta, žmogus, jo veiksmas, o drauge ir visa gyvenimo tikrovė, tiek tapytojui, tiek rašytojui tėra tik medžiaga, lygiai kaip dievadirbiui medžiaga yra skroblo gabalas, o dainininkui — žodis. Šią medžiagą dar būtinai reikia kūrėjui atrinkti ir sutvarkyti (naudojant kompozicinę pradą), įpūsti jai savąją specifinę dvasią bei jausmą (turinio — idėjos — nuotaikos pradas), tinkamomis realaus darbo priemonėmis įforminti tai, kas turinio įkvėpta ir kūrėjo pirmavaizdyje pajusta (formos — išraiškos pradas), o rezultate gal svarbiausia — duoti anai visai medžiagai meninę tikrovę (estetinį — skonio pradas). Ir tik šioji, būtent, **meninė tikrovė** padaro galutinėje sąskaitoje tai, dėl ko tas ar anas kūrinyje yra meno — dailės kūrinys.

Dėl to kiekvienas kūrėjas, kuris geba sugrupuoti jam charakteringą gyvenimo, gamtos ar susikurtų iliuzijų pasaulio bruožus, darniai perkošti juos per savo individuališkai estetinius pajūčius ir duoti jiems vykusią išraišką, yra tikras kūrėjas. Tokiu atveju ir visos jo priemonės yra geros, nežiūrint to, ar jis laikysis realinio pasaulio dėsnių detališkai ar tik bendruose bruožuose.

Naujesnieji Pautieniaus darbai

Nesustodamas vietoje, Pautienius bando kurti ir pilkomis spalvomis, kurių kalba nėra jau tokia akcentuojanti ir pabrėžianti. Iš šitokių peizažų parodoje matome "Pilką dieną". Spalvų tonai čia pakeisti, bet darbo technika išlikusi dar ta pati. Meninė savo verte paveikslas priskirtinas prie vidutinių.

Puikūs — bene patys geriausi — Pautieniaus darbai laikytini "Žiemos pavakarys", "Pamiškė" ir "Lankoje". "Žiemos pavakarys" itin imponuojantis. Čia tiksliai pagauta žiemos nuotaika, kuri iš pirmo žvilgsnio prabyla į žiūrovo jausmą. Gyvas ir įtikinąs debesų judesys, virpančio saulės spindulių lūžis, sniego spindėjimas, o visumoje — švelnus, "natūralus" (= įtikinąs) gamtos dramatiškumas. "Lankoje" — priešingai: čia justis daugiau ramybės ir idilinio lėtumo. Dangus lengvas, giedrėjas, meilias globias žemė, kuri savo ruožtu gal ir per daug nuberta geltonomis vasaros spalvomis.

DAIL. J. PAUTIENIUS

Zarasų krašto vaizdas

RAMYBĖ

GRAŽINA TULAUSKAITE

Metus aš varstau kaip karolius
Ant balto siūlo praėjies
Ir net žinot visai nenoriu,
Toliau kur kelias nusities.

Atplaukia vakaras kaip laivas
Ar jo šešėlis ant vandens.
Širdy šviesu, tylu ir blaiva,
Ir nieks ramybės neissem.

Ir atskrenda naktis žvaigždėta
Melsva plaštakė. Taip tyllai.
Baltan tinklan ją netikėtai
Sugauna ryto spinduliai.

O širdyje šviesu ir gera,
Ir nieks ramybės neissem.
Ir saulė uždega gintarą,
Palinkus atsigert vandens.

ILIUZIJOS

I dangų laivas žiūri:
Vėluojasi žvaigždė.
Toks vakaras paniūręs
Atėjo išlydėt.

Žuvėdra grįš į lizdą,
Lėtai sparnus plasnus.
O tau vaidens vis dar
Skarelė mylimos.

Artyn vis laivas plaukia
Prie apsnigtų krantų,
Ramunių žydi laukas
Klajojime akių.

LIGONĖ

Matysit vėl, kaip saulė kelias,
Išsimiegojusi rugius,
O mano čia jau baigias kelias.
Aš taip trumpai svečiuos!

Prieis mirtis ir mano širdį
Kaip rožę žydinčią nuskins.
Gerai, kad žingsnių jos negirdit,
Kaip ji čia slankioja naktims.

Aš taip drebu tartum plaštakė.
Sugauta rankos jūliosis.
Užges, užges tuoj mano akys
Kaip žiburėliai jūs languos.

O kai žiūriu, kur mano eita,
Tiek mažai žydnčių gėlių!
Išsiveda mirtis taip greitai
Žvaigždžių praeiti vartelius.

3. Mikas Šileikis

M. Šileikis, atstovaujantis septyniems lietuviais ateiviams, šiai parodai davė 6 paveikslus.

Dailininkas yra baigęs Chicago meno institutą 1923 m. ir savo laiką to pačio instituto buvo pagerbtas 1-jo laipsnio premija. Laimėjęs yra ir daugiau premijų. Jo paveikslai nuolat išstatomi amerikiečių dailės parodose, jis kviečiamas į amerikiečių Jury komisijas, jo įdomūs ir gilūs straipsniai tapybos meno klausimais mielai skaitomi mūsų periodikoje.

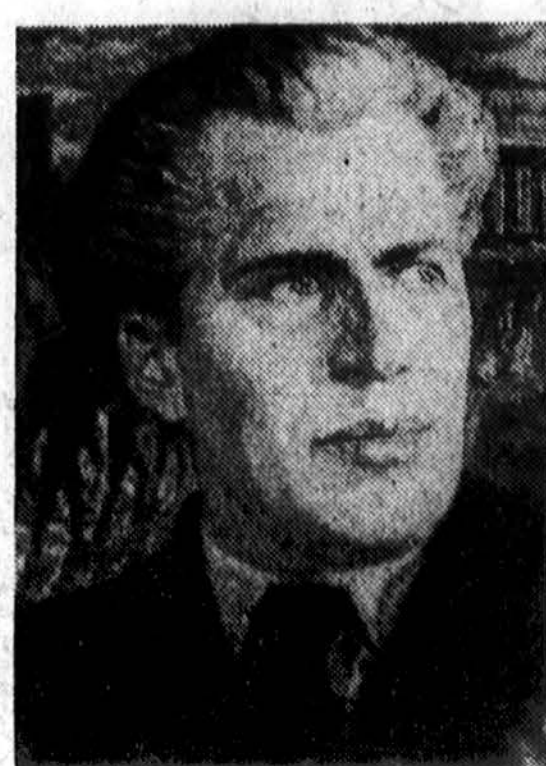
Parodoje išskatintieji dailininko peizažai nėra patys geriausi iš jo darbų (privatinėje atelėje tarpe daugybės kitų kūrinių yra ir nepalyginamai geresni), visdėlto jie sukurti su pasigėrėjimu tikslia kompozicija, sodriu koloritingumu ir retu įsijautimu į gamtos paslaptis. Būdamas impresionistas, Šileikis ypač mėgsta gamtą. Neklysdami galėtume drąsiai jį pavadinti įžymiu peizažo meistreriu. Šiame kūrybiniame žanre tapytojas pasiekęs augšto tobulumo, kuris reiškiasi ne tik vykusiaame tematiname pasirinkime ar subtiliame nuotaikos išgavime, bet nemažiau ir grakščiaame medžiagos apvaldyme.

Šileikio impresionizmas dėl jo nuosaikumo, žinoma, nelyginsime su "tyraisiais" impresionizmo šulais Monet, Pissarro, Liebermann ar Mary Cassat. Lygiai savo išraiška jis žymiai skiriasi nuo po-impresionistų (tik sliauz: pusiau-impresionistų),

Cezanne, Matisse, V. Gogh ir kitų. Apskritai, nors jo nuotaika, jausmo šilumas ir kompoziciniai pradai kiek ir daro jį panašų pirmiesiems bei antriesiems, tai stropus detalių išryškimas ir atsargus ("klasikinis") tematinis pasirinkimas gerokai priartina dailininką prie realistinės mokyklos.

Artimiausias dailės talentas, su kuriuo Šileikis tiesioginiai, kaip kūrėjas, turi ryšio, yra Frank Dudley; portreto gi srityje savo laikui jam bus aiškiai daręs įtakos garsusis tapytojas John Sargent (abu jie amerikiečiai).

Kaip nuosaikus impresionistas, technikinėse savo priemonėse Šileikis nūnai tenkinasi vien trikampiniu simboliu, tuo tarpu kai ankstyvesniuose darbuose jis vartojo penkiakampio elementų techniką (kaip ir Čiurlionis), tuo, žinoma, stipriai

Dail. A. Varnas

A. Gustaičio portretas

PARODOS LANKYTOJAI

Priešakyje prof. V. Biržiška ir skautų veikėja Z. Juškevičienė, kairėje dail. P. Kaupas

priartėdamas prie abstrakcijos. fieldo m. mizėjus, parodon išstatęs vos vieną savo darbą. Jis įvardintas "Peisažas" ir vaizduoja tamsų garlaivį prie krantinės.

Išstatytasis paveikslas yra augšto meninio lygio. Jame justis retas spalvų parinkimas bei suderinimas, aiški, gyva kūrinių dvasia ir didelis estetinis įsijautimas medžiagą. Vyrauja visur juoda spalva, ta spalva, kuri sunkiausiai kiekvieno dailininko apvaldoma.

Būdingas jo ir "Ruduo", grįžęs iš Quincy (Ill.) meno parodos. Lygiai gerą įspūdį, kaip tiksliai atbaigtų kūrinių, daro "Vasara", o ypač "Pavasaris" ("Bijūnų laukas"). Kaip ir Pautienius, Šileikis čia nesigali spalvų; dėl to jo, kaip ir pirmojo, gamtos vaizdai išsina puošnūs, lyg naujai atgimę, sudarydami žiūrovo akyse gal kiek ir per daug šventadienišką įspūdį.

Šiuo metu Šileikis ypač mėgsta kopas. Šitos kompozicijos darbu sukūręs jis turi jau nemažą. Kopų siužetais užsiimti tapytoją skatina dalinai ir Hoošierio dailininkų draugija (Indianoje), per kurios parodas jis jau daug savo darbų yra išpardavęs.

Kaip neigiamą Šileikio kūrybos aspektą, galima nurodyti, pergausų tų pačių nuotaikų pasikartojimą. Kiekvienas gi pasikartojimas, kaip žinoma, turi tendencijos ilgai pereiiti į didesnę ar mažesnę banalumą.

Mūsų supratimu, bet kuris menininkas — kalbame čia apskritai — ima kartotis tada, kai jis pasiekia tam tikro tobulumo arba aiškaus visuomenės pripažinimo ir **jaučiasi turįs teisės šiek tiek pasislėpti**. Šioje būklėje menininkas savęs jau netobulina; jis tik gėrisi pasiektais laimėjimais ir apžvelgia nueitąjį kelią. Drauge jis, žinoma, ir kuria ("iš nuobodumo" arba "iš įpratimo"). Kuria paprastai daug ir, rodos gana neblogai, bet ta jo neprogresuojanti kūryba (kaip rodo pavyzdžiai tūlių mūsų rašytojų: Savickio, Dovydo, Būdavo, Orintaitės, Pažeraitės, Švaisto, o dalinai ir Alanto...) yra aiškios stagnacijos, o kartais — horribile dictu — net kūrybinės mirties ženklė.

Mes manome, kad premijos, giriančios recenzijos, šilti bičiulių atsiliepimai didžiam kūrėjui visuomet privalo atrodyti tik mieli, gražūs, bet truputį naivoki bandymai tiksliai apibrėžti bei išmatuoti jo nuostabių darysų takus, kuriais jis (rašytojas, poetas, dailininkas, muzikantas) ryžosi keliauti ir kuriuose jo tenezgta dar vos tik keli šimtai žingsnių.

4. Antanas Cooper-Skupas

A. Cooper-Skupas, kuris yra gimęs Amerikoje, ir kurio daug paveikslų turi nupirkęs Spring-

(Nukelta į 6 pusl.)

Ar Maironis buvo žemaitis?

Jo seserėčios atsiminimai

DANUTE LIPCIŪTE, Chicago, Illinois

Maironio namuose Kaune pro langą svaiginančiai veržėsi žydinčio sodo įsisiūbavęs kvepėjimas, kurio viršūnėmis tik ką nušliaužę paskutinis posmas "Marija Marija". Seminarijos baigėsi gegužinės pamaldos ir nepailstamai šnypščia virtuvės nedideliame pailgame kambarėlyje. Muzėjas 5. Ten valgomas stalas, indauja, langas į sodą ir Nemuno — Vilijos santaką. Iš ten matai tolimą Vilijampolės krantą, kitoj pusėj Aleksoto kalnas, Marvėlė, Seminarijos rūmai, sodas. Vakarienių laukia. Vakarienių Maironiui gamindavo Kun. Seminarijos virėja, kaip ir kitiems mokytojų personalo asmenims, ir ją reikėdavo tik parsinešti. Patiekalai nesudėtingi. Maironis valgių nesirinko ir neišmėtydavo. Kas vakarą valgė rūgųsį pieną su virtomis bulvėmis ar tarkuotais bulviniiais blynėliais. Mėgo miltinius skrylius su maltu aguonų padažu, o šliūzikus — su aguonų pienu. Vakarienių davė visad kukli. Gėrimų niekad vienas nevertėjo. Mėgo sidabrinus indus ir pasitaikius progai pirkdavo gražus išdirbimo sidabrinės cukrines, pyragėliams dėti lėkštes, servetėlėms įmauti žiedus, druskines.

Maironis ir gimnazistė

Virtuvės užsispyrusiai šnypščia ir vakarienių rūpestingai uždangstyta laukia. Laukiami ir mudvi su teta Marcelle pareinančio dėdės, o jis dar kažko paklydo sode. Jis dar aplankė bites, kurių keli aviliai stovi rytiniame sodo kampe. Bet ilgai netrukęs dėdė jau sėdasi prie stalo. Priemuriu ir pabučiuojų ranką. "Matai, ir ekskursantė jau namie". "Parvažiuavau jau vakar, dėdė, tik vėlai". "Na, patiko Karaliaučius? Matei, kad ir vištos ten lietuviškai tebekarkia?" O taip, aš mačiau. Mūsų gimnazijos ekskursiją sutikę Lietuvos konsulatą žmonės mus vaišino apelsinais, kurių galėjom valgyti kiek tik širdis troško. Mes buvom muzėjuose, soduose ir pilyse, matėme ir kalėjimą, kur Kęstutis kryžiuočių buvo kalinamas ir girdėjome primokytą vokiečių aiškinimą, kad jis ten net dešimtį metų išbuvo. "Melagis", — tepasako dėdė. Nerimstu nepasigyrusi, kad nors tik trečioje klasėje esu, o puikiai visur vokiškai susišnekėjau. To tereikėjo. Dėdė pažūrėjo į mane, paraudo ir jo akinių siūlelės ėmė drebėti. Papatai, kad mano pasigyrimas bus jam labai nepatikus.

— Tuo nėra ko girtis. Jei būtum su visais ten lietuviškai susikalbėjusi, jei būtum bent keilių žodžių beužmūštantį lietuviškos kalbos išmokiusi, galėtai džiūgauti. O dabar gėda, kad būdama lietuvi, stengeis vokiškai vapalioti.

Dėdė susijaudino

Aš įsieskėjau bent šapo padėčiai išgelbėti. Kalbėjau, kad buvome Karaliaučiaus operetėje. Ten sutikome vokiškoje uniformoje policininką, kuris gražiai ir laisvai lietuviškai kalbėjo.

— Tai tik dėl to, kad jis nebuvo toks minkštasprandis. Lietuvių ir yra toji baisi yda, kad jie savinasi tuoj kas svetima, išsižada lengvai kas jiems prigimta, kas jiems šventa, be ko jie neturėtų teisės ir žmonėms būti vadinami. Todėl viskas prie jų ir limpa. Gėda!

Dėdės dideli kampuoti akinių rėmai vis dar neramiai judėjo ir stiklinėje, įstatytoje į sidabrinį lankytuvą, liko pusė neišgertos arbatos. Tada aš nemanau, kad būčiau supratus, kaip giliai pažėdžiau dėdę. Tada man buvo gaila daugiau sąvok, kad nepataikiau. Dabar, kai mano galvojimas daugiau subrendęs, su-

prantu, kad dėdė, rūpinęsis mano išsimokslinimu, laikęs mane savo pastogė, kur visa kvėpavo tik tėvynės ir lietuvių kalbos meile, — išsigando iš kur manyje, toje bebręstančioje lietuvių mergaitės, galėjo gimti toks tuštumas.

Kitais metais, kai gimnazija suruošė ekskursiją Klaipėdos kraštan, aš puikiai atsiminu dėdės to vakaro pašnekesį ir grįžus džiūgaudama pasakoju, kad mums niekur nereikėjo kalbėti vokiškai, kad mus visi suprato ir kalbėjo lietuviškai. Dėdė tik nusišypsojo.

Maironio įrašas moksleivės albume

Nors išbėgdama iš Lietuvos nespėjau pasiimti net brangiausių asmenų nuotraukų, bet kažkokiu stebuklingu būdu įsimaišė tarp dokumentų dėdės ranka įrašytas eilėraščių ir mano poezijos albumas.

Vaikeli, mokinkis, Lietuve vadinkis, Doros nenustok niekad. O, moksle, daug gali: Suteiks jis tau dalį, Apsaugos nuo vargo, skriaudų, Jei Dievo garbės Tau liepimai tuščia neskambės...

1926 m. kovo 22 d.
Kaunas Pral. J. Maironis

Atsimenu, buvau kiek nusivylusi tada, kad dėdė neįrašė man naujo, tik man skirtu eilėraščiui, bet šiose eilutėse, rodos, taip suglaustai išreikšta visa, ko gali reikalaoti iš lietuvių mergaitės, kad dėdė atrodė jis tinkamiausias.

Kilimu iš Žemaitijos, nusiteikimu — augštaitis

Kai paskutinėje klasėje būdama pasiskaičiau apie lietuvių tarmes, aš pasigyriau sužinojusi pagaliau tikrai, kad esu žemaitė, dėdė tik nusiūjo. "Kaip tu gali būti žemaitė, jei aš juo neesu?" O kai teta Marcelė įsiterpė lyg man norėdama pritarti, dėdė trumpai tepasakė: "Aš tai nesu žemaitis, jei jūs norit — vadinkit save tokiomis." Studijuodama lietuvių tarmes Lietuvos Universitete šį klausimą, atsiminus pasikalbėjimą su dėde, aiškinausi su dr. A. Saliu. Visi daviniai buvo mano pusėje, Bernotai, nors būdami arti viduriečių ribos, priklauso žemaičiams. Maironis, kažkodėl tokiu sąveik netaikė.

— Kierkegaard

Maironis

Siemet, birželio 28 d. sueina 20 m. nuo mūsų didžiojo dailiaus mirties

Nežmoniškoji žemė

Dvidešimtis tris mėnesius išbuvo sovietų kaliniu lenkų karininkas J. Chapski dabar parašė atsiminimų knygą "The Inhuman Land", kur aprašo lenkų karių pergyvenimus sovietų nelaisvėje. Jis pabrėžia, kad bolševikai ne tik išžudė daugiau kaip 4 tūkstančius lenkų karininkų Katynė, bet kad apie 11,000 kitų lenkų karo belaisvių dingo be žinios Rusijoje.

Autorius tuo klausimu gerai informuotas, nes Anderso armijoje jam buvo pavesta sudaryti sąrašus dingusių Lenkijos karių Rusijoje. Čapskis praneša apie kitas bolševikų praveistas žudynes: vienu metu apie 7,000 lenkų karininkų ir karių buvo susodinti į laivus ir nukandinti Baltosiose jūrose.

Studijos mikrofilmų pagalba

Marquette (Jėzuitų) universiteto (Milwaukee, Wisc.) prof. dr. S. Pitou pasirūpino gauti iš Europos Rabelais ir kitų veikalų filmines nuotraukas ir tuo pasinaudodamas parašė studiją apie XVIII šimt. literatūrą.

Kai Dievas nori tikrai žmogų prie savęs pririšti, tada Jis pašaukia savo ištikimiausią pasiuntinį — rūpestį — ir jam sako: skubėk prie jo, seki jį, nesitrauk nuo jo... ir net žmona prie to žmogaus arčiau neprisišlies, kaip rūpestis.

Gera žinia REUMATIZMO Neuralgijos kentėjoms

Labai entuziastiški raportai parodo, kad kaip kurie skausmai nuo reumatizmo arba neuralgija gali būti sulaikomi vaistų vadinamų Antro. Tūkstančiai kentėtojų, kurie yra nusivylę ir nepatenkinti, linkamai pareiškia tikrą pagerėjimą po pirmo karto paėmę dozas šių patikimų vaistų.

Šio laikraščio skaitytojai, kurie kenčia nuo šių ligų, gali gauti Antro už specialią kainą. Nusisukite šią iškarpa į Kingsly Co., Box 415, Dept. 57, Peekskill, N. Y. Jie jums atsiųs du \$3.00 vertės pakietilius tikrai už \$5.00, nuolaidą nuo reguliarios kainos. Nebūtina atsiųsti pinigų... tikrai užmokėkite paštininkui kaip atneš. Skubiai siųskite, nes ši nuolaida yra ribota.

Pavardė
Adresas
Miestas Valstybė

THE OAKLANDS HOTEL and RESORT

- Valgorojam — pietūs, užkandžiai, su-muštiniai.
- Viešbutis — dieninės ir savaitinės kainos.
- \$1.00 už automobilį per dieną, parkinimas piknikaujantis.
- Dėl maudymosi — švarus vanduo ir papildymys.
- Dėl žuvalimo — skėmingai gaudoma "pan" žuvis.
- Cocktail Lounge — tikrai maloni vieta dėl pasilinksminimo.
- Tikrai val. su puse važinėjimas — nuo route 12 prie Genoa City, Wisc., and skaidraus, švaraus ežero Powers.

THE OAKLANDS HOTEL and RESORT

Powers Lake — Genoa City, Wisc.
Saukite: Genoa City 4913

Susirūpinę Savo Plaukais?

Jei sielotės ir esate susirūpinę dėl per didelio plaukų kritimo ir dėl jų trapumo iš priežasties nepaprasto sauso, sunaudojęs šį šampūną, kuris daug asmenų išgydysiu nuo panašių dalykų labai entuziastingai užgeria naują formulę vadinamą TRYSAN. Jis teigia, kad šios ir kitos plaukų bėdos, pačiančios iš galvos niežėjimo ir pleškano, buvo skėmingai sulaukysios tvarkingų šio nepaprasto mišinio naudojimą.

Neleiskite, kad jūsų plaukų padėtis blogėtų; pabandykite TRYSAN. Dabar galima gauti robotą kiek specialia kaina pasiūniant šį skėmingai skėmingai adresu TRYSAN CO., Box 226, Dept. 46, Peekskill, N. Y. Jie jums atsiųs du \$3 vertės indelius už \$5, o tai sutapimas \$1 nuo reguliarios kainos. Pinigų nesiųskite, tik užmokėkite laiškausiu kaip pristatys.

Vardas
Gatvė
Miestas Valst.

DEMESIO, SAVININKAI! Pakelkime į gairę

Naujos instaliacijos, bendri patalynai, nemokami įkainavimai Mieste ir priemiesčiuose

W. C. STUTMAN & CO.
Michigan 2-7312

DEMESIO ŠEIMININKAI! Pagražinkite savo naujai išdekoruotą kambarį arba miegamąjį su užuolaidomis arba užvalkalais padarytus pagal jūsų nurodymus už žemiausias kainas. Atneiname ir namus dėl miery.

BUtterfield 8-7178

TADO BALCIANO PRECIZISKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

2156 W. 23rd St. YA. 4-0841
Laikrodžiai elektromechanikai patikrinami ir atnaujinami. Atstovybės višose Chicago lietuvių kolonijose. Darbo val.: 8-8 val. vak. Seštadienis nuo 10-8 val. vakaro.

PERKRAUSTOME BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU

Taip pat parduodame ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ STASYS FABIJONAS 2146 SO. HOYNE AVE. Tel. Virginia 7-7097

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE LOAN ASSN
2555 West 47th St. CHICAGO 38, ILL. LAF. 3-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Dr. Donald F. Alexander KOJŲ SPECIALISTAS

1347 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill.
Telef. Olympic 2-8200
Priėmimo valandos: Pirmas. ir ant-rad. nuo 2 iki 5 ir 7 iki 9 v. vak. Ketvirt. nuo 10 v. ryto iki 5 v. vak. Penktad. nuo 10 v. ryto iki 5 v. vak. Iki 4 v. p. p.
Iš nuos. 7-9 val. v. Seštad. nuo 1 v. p. Ofisas bus uždarytas nuo birželio 7 iki 21

NUO UŽSISENĖJUSIŲ Skaudančių Žaizdų IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU AT-VIRŲ IR SKAUDŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisebėjusios žaizdos nieždi ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų at-virų ir skaudančių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jis gydomos ūpatybės palengvina jo skaudėjimą ir galėsit ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudegimų. Jis taip pat pašalina niež-jimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taip pat pašalina persėjimą ligos vadi-na nos ATHLETIC'S FOOT, sustabi-džiovina odos ir perplūšina tarp-pirčių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jis yra gera gydomoji nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteikia jums patogų nuo nuvar-gų, perštamų ir niežėjimų kojų. Legu-lo Ointment yra parduodamas po 75c. \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse ir Mil-wauke, arba at-siųskite money orde-rį į —

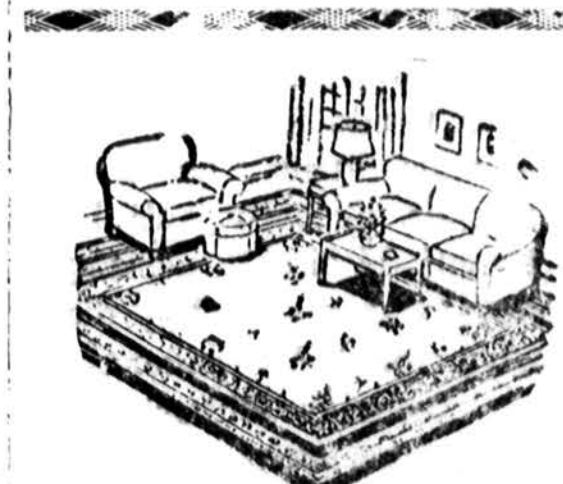
LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
Mulberry 5-3694

• TELEVIJIZIA • RADIO • SAL-DYTVUVAI • SKALPIAMOS MA-SINOS • LYGINTVUVAI (IRON-ERS) • PLOKSTELĖS (RE-CORDS) • NAMŲ REIKMENYS

WEISS APPLANCE
PILNAS TELEVIJIZIJS IR RADIO APARATUS
4057 South Archer Avenue
Tel. Yards 7-8666, Chicago 32, Ill.

PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ TURIS ILGĄ PATYRIMĄ

JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

Jūs siųskite baldus tiesiai iš Lietuvos dirbtuvės. Mes mus galitė nusipirkti įvairių rūšių baldus, amų reikmenis: baldų siū baldus, amų reikmenis: salono setus, miegamųjų setus ir kitus baldus.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
Sav. JUOZAS KAZIKAITIS
4140 Archer Avenue
Tel. LAFayette 3-3517

Prieš įsigydam baldus patikrinkite, ar gal joms bus ekonomiška užsakyti tiesiai iš mūsų dirbtuvės. Jei pagėdaujate, galėsite duoti ir kreditą.

EDW. SAUNORIS GELININKAS

Pas mus galite gauti gėlių kapų puošimams, sodinti ir skinti, įvairių rūšių ir gėlių kosažams.
111th & Pulaski Road
(Priešais Sv. Kazimiro Kapines)
Telef. OAKLAWN 87 ir 552

Tel.: Ofiso HE.4-6999, rez. CL.4-0955 DR. ANTONAS ALEKNA (ALEKNAVICIUS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1957 W. Garfield Blvd.
VAL.: 1-4 ir 6-9
Seštadienis nuo 10 iki 4 val. p.p. Išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

Tel.: Ofiso VI.7-6583, rez. RE.7-7868 DR. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cermak Road
VAL.: 1-3 popiet ir 7-3 v. vak. trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas seštad. tik nuo 1-3 val. popiet. Rezid. 3241 W. 66TH PLACE

Tel.: Ofiso HE.4-5840, rez. HE.4-3234 DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.
VAL.: trečiad. ir seštad., pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7-9 vakare

Ofisas ir rezidencija—Yards 7-5526 DR. G. J. BYLAITIS Vidaus, vaikų, nervų gydytojas

DR. JONAS VALAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4038 So. Archer Ave.
(prie California Ave., šiauryt.kamp.)
VAL.: pirmad., ketvirtad. ir penktad. 6-8; antrad. 2-4 ir 6-8; seštad. 1-6. Kasdien 12:30-1:30 tik susitarus.

Tel.: Ofiso WA.8-3060, rez. CO.4-1187 DR. Z. DANILEVIČIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus seštad. ir sekmad.) Nuo 1 iki 4 v. p.p.; 7-9 v.v. Seštad. prima tik pagal susitarimą Rezid. 10838 So. Wabash Ave.

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303 DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Spec. moterų ligos ir akušerija) 4055 Archer Ave.
Kampus Archer California Ave.
VAL.: 2-4 ir 6-9 p.p. Išskyrus sekmadienius.

Tel.: Ofiso YA.7-1166, rez. DA.6-1126 DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 West 35th Street
(Kampus Halsted ir 35th gatv.)
VAL.: 1-4 ir 6:30-8:30 p.p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara seštadienis 1-4 val.

Rez. 3217 S. EMERALD AVE.
OF. G.Rovelli 6-1020, r. Hilltop 5-1500

Dr. Alexander J. Javois (JOVAISAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Rd.
VAL.: 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

Tel.: Ofiso PR.6-3838, rez. RE.7-9199 DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS) 2500 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30 iki 9 vak. seštad. nuo 2-4 popiet, trečiad. ir sekmad. uždaryta.

G.Rovelli 6-1595 DR. ALDONA A. JUSKA AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE

PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius 2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381 DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1336 So. 49th St., Cicero
Kasdien 10-12. Antradi. ir ketvirtadi. 9:30-12 v. v. Seštad. 10-2 ir 4-6. Butas 1635 S. 48th St.

Telefonas: REliance 5-1811 DR. WALTER J. KIRSTUK PHYSICIAN and SURGEON

(LIETUVIS GYDYTOJAS) 3925 West 59th Street
VAL.: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vak. Trečiad. pagal sutartį.

Ofiso telefon.: LAFayette 3-3210, jei neatsiliepia, saukite Kildzie 3-2868 DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE

4146 S. Archer Ave.
VAL.: Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak.: pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus.

Tel.: Ofisa YA.7-5557, rez. RE-74966 DR. FRANK C. KWINN (KVIEČINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir seštad. vak.

DR. A. LIPSKIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Ray ir Elektrokardiogramos
Tel.: Ofiso LA. 1-4816, rez. CR. 7-8315
4206 W. 26th St.
Antradi. — Ketvirtadi. ir Seštad. Nuo 7 iki 9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofiso GR. 6-5399 PR. 6-4732 DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 WEST 63rd Street
(Kampus 48 ir 63rd gatvės)
VAL.: 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak. Trečiad. ir seštad. 2-4 p. p. Sekm. uždaryta.

DR. I. E. MAKAR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell
Tel. Pullman 5-6277
VALANDOS: pagal susitarimą

Dr. Edward B. MURASKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2750 West 71st St.
(prie California Ave.)
LIGONIUS PRIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. Seštad. nuo 2 iki 4 v. trečiad. pagal susitarimą Susitarimų skamb. GR. 6-1821 Tel. neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. A. NARBUTAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2216 W. 24th St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu
Yards 7-9778

Ofiso telefonas Virginia 7-1886 DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue
VAL.: kasdien nuo 2:00 iki 8:00 v. trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D. Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

1701 S. Damen Ave. Chicago, Ill.
Saukite — YA 7-7381
Pirma: vakaras 6 iki 9, seštad. 10 rto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel.: Ofiso YA 7-5554, rez. MI 3-2880 DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Avenue
(antras aukštas)
OFISO VAL.: Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 9:30 v.v. Sekmad. nuo 10 iki 12 v. dienų.

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso Tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. G.Rovelli 6-0617
Valandos: 1-3 P.M. — 6-8 P.M.
Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL.: nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., seštad. ir sekmad. tik pagal sutartį
Tel.: Ofiso YA.7-4787, rez. PR.6-1930
Jei neatsiliepia viršininkai telefonai saukite: Midway 3-0001

Tel.: Ofiso HE.4-2123, rez. PR.6-8184 DR. V. P. TUMASONIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos 6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2-4 p.p. ir 6-8 vak. Seštad. 2-4 p.p. Trečiad. ir sekmadienis uždaryta.

Tel. ofiso: Danube 6-1126 Buto — WAlbrook 5-6691 DR. A. VALIS-LABOKAS MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS

3267 South Halsted Street
Val.: 1 iki 4 v. p. p. ir 6-8 v. vak. Seštadienis 1-4 v. p. p.

Tel.: Ofiso PR.6-6446 rez. HE.4-3150 DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd.
VAL.: nuo 2 iki 4 p.p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

Tel. Ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659 DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street
Rezid. 6000 S. Artesian Ave.
VAL.: 11 v. p. iki 3 p.p.; 6-9 v.v.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištalso

Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street

VAL.: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, seštad. 10-3 p.p.

Egzaminuoja Akis Pritaiko Akinius DR. J. J. SMETANA, JR. OPTOMETRISTAS

AKIŲ SPECIALISTAS 1801 So. Ashland Avenue
VAL.: pirmad. antradi. ketvirtadi. penktadi. 9:30-12; 1:30-8 v.v. trečiad. uždaryta. Seštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 6 val. vak.

CAnal 6-0523. Platt Bldg.
Telefonas Olympic 2-4276

DR. P. ATKOČIUNAS DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero
VAL.: antr., ketv. 10-12, 2-6, 7-9 p.p. penkt. 3-6, 7-9 p.p.
3147 S. Hal

Pasijodinėjimas mediniu arkliu

AL. BARONAS, Cicero, Ill.

Visai neseniai scenoje ir spaudoje nuskambėjo du Lietuvių Teatro pastatymai. Trys režisoriai, du dailininkai ir keliolika aktorių davė keletą spektaklių, kurių "Naujieji žmonės" nuo "Anna Christi" skyrėsi daug kuo.

Dulkini veikalai

V. Aidas gegužės 24 d. "Naujiųjų" numerį sako, kad "Anna Christi" veikalas nieko neduoda lietuviams, kad režisorius Blekaitis "Atspindžių" Nr. 3 suniekinęs visą mūsų raštiją, pavadindamas mūsų veikalus senais ir dulkiniams. Tikrai įsimaigins Blekaitis pasako per daug, teigdamas, jog visi mūsų rašytojai kartu mažiau garsūs už O'Neill, bet galia, kad tai yra tiesa, kurios, atsižvelgiant į tai, jog mūsų knygos ir taip dirvos nėra, gal ir nereikėjo pasakyti, bet taip pat tiesa, kad per daug mūsų scenoje ne savų dulkinių veikalų, bet svetimų. Ar nebuvo trečiajais veikalas "Mokyklos draugai" statytas dešimties kartų, ir ar "Pir mas skambutis" nenuskambėjo po viso pasaulio lietuvių kolonijoms lyg tai būtų kokio nors Eliots dramos. Bet tai jau daug kartų girdėtas faktas, palidijantis, kad tikrai maža lietuviškų veikalų, kurie lengvai duotųsi pastatomi nedidelio skaičiaus aktorių, primityviomis priemonėmis. O toks, kuris įmanomas, dažnai nėra pakankamai augšto lygio. Bet vistiek kaltinti Blekaitį, kad jis nestato lietuviškų veikalų, negalima, nes jis pastatė ir Binkio "Generalinę repeticiją", ir Rūko "Bumbulį ir Dundulį", ir Adomėno "Svetimas Plunksnas" ir Škėmos "Živilę".

"Naujieji žmonės"

Teigiama, kad tie, kurie įmanomi pastatyti, lietuviški veikalai nėra stiprūs, palidija ir Vaičiūno "Naujieji žmonės". Nenoriu nieko papiktinti, bet vis dėlto manėme, kad šis veikalas yra bent truputį geresnis. Žinoma, veikalas rašytas prieš dvidešimt metų, ir todėl negalima reikalauti to, ko reikalaujame iš dramos autoriaus šiandien. Reikia Vaičiūnui nulenkti galvą; juk ir Višteliausko negalima kaltinti, kad jis nerašė kaip Maironis, bet atsiminus, kad tik geri veikalai auklėja aktorius ir publiką, reikia pasakyti tiesą: "Naujuose žmonėse" per visą spektaklį sėdėti reikėjo kaip ant adatos, laukiant vieno už kitą nelogiškesnių žodžių ir veiksmų.

Apie daug ką galima būtų pakalbėti, bet visa jau įvykęs faktas ir nebeatitaisoma, tik negaliu praleisti nepamirėjęs scenoje vaizduojamo kario. Ne turėjau niekad per daug kariuomenės sentimentų, bet parodyti su tikra Lietuvos karininko uni forma majorą (?), kuris pasako du žodžius ir paskui, padariniu žingsniu demonstruodamas uni formą du kartu pereina visą sceną ir vėl gimnazistiškai nukalba, yra režisoriaus neapsižiūrėjimas. Tikrai, nė vieno žiūrovo negalėjo įtikinti, kad toks majoras galėjo Lietuvoje būti įmanomas. Nenoriu čia su niekinti nei aktorių, nei režisorių, nei autorius, bet tik patvirtinti tai, ką tikriausia nė vienas aktorius, o juo labiau žiūrovas pats suprato, tik tą supratimą nuolatiniams šauksmams laikraščiuose, jog čia mūsų geriausia tris šimtus kartų statyta drama gerokai sugadino.

"Anna Christi"

Visų tų nemalonių dalykų vengdamas, ir, be to, norėdamas duoti aktoriams pasireikšti bei parodyti visuomenei tikrą dramą, Blekaitis pastatė "Anna Christi". Aktoriai buvo puikūs, o už Valiuką ir Juodką iš mūsų aktorių geriau tegalėjo suvaidinti nebet Kačinską su Palubinsku, o Nivinskaitę pakaitalą vargu ar galima surasti.

"Anna Christi" veikalas nepasėnė nė vienu savo sakiniu, dramatiškas, su žmonėmis, amžinai trokščiančiais gerio, o visumoje spektaklis pastatytas apgalvotai, leido publikai pamatyti, kas yra tikras teatras. Suprantama, ir šis spektaklis nebuvo vienas geriausių Blekaitis darbu, bet režisorių parodė augstą scenos kultūrą, kaip po spektaklio išsireiškė "Draugo" recenzentas.

Visai neseniai knygų rinkoje pasirodė knyga "Medinis arklys". Knyga kaip knyga, bet ar ji vertėjosi verst, tenka pabėgti, nes vertimai, šiuo metu yra liuksusas, bet kad Blekaitis pastatė Nobelio premijos laureatą O'Neill veikalą, arba kad dabar išleidžiamas kito Nobelio premiją gavusio autoriaus Lagerkvisto "Barabas", reikia tiems vertėjams padėkoti, nes mes turime spręsti apie kitų kultūrą iš didžiųjų veikalų, o ne iš to vaizdo, kuris matyti pro fabriko langą.

Menas ir patriotizmas

Galima, jei jis lietuviškas, pastatyti vieną kitą ir silpną veikalą, bet negalima manyti, kad tai jau dideli laimėjimai. Silpnas veikalas nepajėgs pakelti nei aktorių pajėgumo, nei publikos skonio. Gal būti tai pačią valandą ir malonu pasidėti, kaip kartais malonu pabūti kur nors ir nepir-ma maeilame filme, bet tai tik vienos valandos malonumas, nepalikęs nieko žmogaus viduje. Tai tėra, prisiminus anos knygos pavadinimą, tik pasijodinėjimas mediniu arkliu. Jis nei teatro, nei žmogaus asmeninės kultūros nepaneš nė vieno centometro pirmyn, ir mes vis būsime atsilikę dešimties metų. Po O'Neill veikalo teksu ir po pastatymu ne vienas būtų galima pasirašyti. Galima pasijodinėti ir mediniu arkliu, bet teigti, kad mums pakanka lietuviškos dramaturgijos arba kad tikru meniškų pastatymu gero scenos veikalo Blekaitis nusižengia patriotizmui, būtų gerokai perdrąsu.

Tie literatai, kurie materialistiškai žiūrėjo į žmogų, kurie galvojančią, jaučiančią ir norinčią asmenybę traktavo arba kaip socialistinės aplinkumos produktą, arba kaip gyvą mašiną, savo kūryboje priėjo prie nužmogėjimo, kuris ryškiausiai pasirodė Emil Zola ir prancūzų natūralistų ir rusų stalinistų mokykloje. Tie rašytojai, kaip pvz. F. Dostojevski, Shakespeare, Dickens, kurie suprato, kad žmogus yra pats savo veiksmų šeimininkas be atodairių į jo gyvenamą vietą, epochą ir ūkio struktūrą, parodė savo tikrai humaniškus santykius su žmogum ir žmoniškumą, ir jų kūriniai niekuomet nenustos savo aktualumo ir gyvenimiškumo.

Aš sakau, nėra kitų dalykų, kurie žmones taip prie Dievo priartintų, kaip kentėjimas.

— Ekehart

V. IGNATAVICIUS-IGNAS
Eglė Zalčių Karalienė, iliustracija J. Švaisto pasakoms

Pavojus lietuvių svarbiems archyvams

Lenkai nori paimti kryžiuočių dokumentus. — Hansos archyvas. — Nuernbergo byla ir medžiaga apie nacionalsocializmą

G. J. JAKONIS, Vokietija

Vienas šių laikų įvykis nukreipia mūsų dėmesį į archyvą vokiečių kryžiuočių ordono (Ritterorden), kurio veikla rytuose Lietuvai juk yra turėjusi lemiamos reikšmės.

Dabartinė komunistinė Lenkija daro žygių, kad vokiečių kryžiuočių didžiulis ir taip reikšmingas archyvas, kuris dabar yra Vakarų Vokietijoje, būtų perduotas Lenkijos dabarinei vyriausybei, nes jame, girdi, esą daug medžiagos, liečiančios Lenkiją. Tačiau, kaip žinoma, tame archyve taip pat yra daug medžiagos, liečiančios Lietuvą, Latviją, bei Estiją.

Tad tiek lietuvių, tiek latvių ir estų institucijos turėtų daryti žygių, kad archyvas nebūtų perduotas komunistinei Lenkijai. Prileisti, kad archyvas, naujam karui kilus, eventualiai galėtų išlikti ateityje mūsų dispoziicijoj, nėra galima, nes iš patyrimo su Lietuvos archyvine medžiaga yra žinoma, kad Maskva mėgsta pasisavinti jai tinkamus satelitinį kraštų archyvus ir išsivežti.

Kryžiuočių archyvo išsaugojimas mums tuo labai svarbus, kad šitas pirminių istorinių šaltinių aruodas iš kryžiuočių laikotarpio mūsų istorikų dar nėra kaip reikiant išnaudotas. Iki šiol dažnai buvo tenkinamasi antriniaisiais šaltiniais.

Ir maino objektas mums įdomus

Lenkai, nujausdami, kad vokiečiai ne lengvomis atsisakys to archyvo, naiviai pasiūlė mainus. Girdi, duokite mums kryžiuočių archyvą, o mes jums atiduosime vadinamą Hanseatų archyvą. Savaimė aišku, kad Hansos archyvas vokiečiams yra itin prie širdies. Į tą Hansos archyvą dideles pretenzijas reiškia Lubecko miestas, nes čia kadaise buvo vienas žymiausių Hansos centrų.

Tarp kitko, ir šiame Hansos archyve yra užsilikę medžiagos, kuri liečia Lietuvą, ypač kas liečia senovės Lietuvos užsienio prekybą, kurioje Hansos kontoros Kaune ir kitur vaidino tam tikrą vaidmenį.

Išvalomi ir pataisomi — Mašinomis Juostelės — Virvės — Lentelės — spindiniai švariai. 24 val. patarnavimas — Juostelės nesuaustraukia.
Juostelės ir virvės pakeičiamos už prieinamą kainą. Nemokamas pašalimas ir atvežimas dėl 3 veneciskų užuolaidų arba daugiau. Mažai pašalimai — 50c. Kainos prasideda nuo 75c. už užuolaidą dėl rezidencijų. Kainos dėl komercinių pastatų paskaitoma pagal ketvirtiną pėdą.
Eteson's Venetian Blind Laundry
615 Fulton Ave., Waukegan, Ill.
Ont. 9472-W

DEMESIO, SEIMININKES!
Berkshire 7-1223 Namų tel.: Gladstone 3-7515
Nemokami apskaičiavimai
EXOTIC UPHOLSTERING SHOP
Balda gaminami pagal užsakymą — Apmušami — Refinishing. Perdaromi pagal naują stilių ir perklijuojami. Mažai pataisymai ir padarymai gali būti atlikti jūsų namuose!
7108 W. Grand Ave. Artl NORDICA

DEMESIO SAVININKAI!
Atliekame cemento darbus
• Pamatal • Ivažiavimai • Šaligatviai
• Garažų grindis • Rūsūs • Sutvirtinamos sienos.
Gaukite mūsų kainas... Be įsipareigojimo. Aptarnaujame visą Lake County apylinkę.
SWANSON Cemento Konstruktoriai
618 May St. — Waukegan, Ill.
Ont. 2704

SEIMININKŲ DEMESIOI
PIRMIAUSIAI GAUKITE MŪSŲ KAINAS!
JET UPHOLSTERING CO.
Pagal užsakymą gaminti baldai. Naujai apmušami
Pataisomi — Pataisomi.
6102 Cottage Grove Ave.
Telef. FAirfax 4-2106

Į tą reikalą įsikišo ir Mergentheimo miesto valdyba, nes čia kadaise irgi buvo svarbus kryžiuočių centras.

Dėlko nepasidaryti foto nuotraukų?

Prie dabartinės foto technikos nėra joks sunkumas nusikopijuoti net didžiulius archyvus. Panaudojus mikrofotografiją, būtų galima esamo kryžiuočių archyvo svarbesnius mums originalus nufotografuoti ir jas deponuoti kuriame nors mūsų archyve, kad būtų galima jas prireikus visados be sunkumų panaudoti.

Tačia proga reikia iškelti vieną mums nelabai malonų faktą, būtent kad mūsų tremtiniai intelektualai, kol jie dar buvo daugumoje Vokietijoje, nepanaudojo arba permažai tepanaudojo progą pasirausti Vokietijoje esančiuose archyvuose ir bibliotekose, vienas kitas tąją progą pasinaudojo, bet apskritai, mažai tie galimūmų buvo išnaudoti, žinoma, yra svarūs pasiteisinimai: daugelis tremtinių vargingai gyveno ir nebuvo sąlygų tokiems užsiėmimams atsiduoti. Be to, galbūt ir iš vadovaujančių centrų nebuvo parodyta tuo reikalu daugiau prielankumo.

Bet ir dabar dar ne visa pervelu. Dar ir dabar būtų galima pavesti atskiriems, tam tinkamiems tautiečiams Vokietijoje išnarplioti kai kuriuos archyvus ir bibliotekas ir užfiksuoti visą mums įdomią medžiagą. Jei ji ir nebūtų tuojau panaudota, tai nors būtų užfiksuota ir konservuota. Pavyzdžiui, net tokios Nuernbergo bylos dokumentacija, kiek ji liečia Lietuvą, nėra dar užfiksuota ar nors katalizuota. Jau tik paviršutiniškai pasisklaidžius tos istorinės bylos dokumentuose matosi, kiek daug čia yra momentų, kuriuos reikėtų mums užfiksuoti. Dalis tos medžiagos tiktu panaudoti net mūsų dabartinei aktualia kovai už Lietuvos nepriklausomybę tarptautinėje arenoje.

Arba štai kitas panašus reikalas: Vokietijoje yra centras, kuriame renkama medžiaga apie nacionalsocializmą. Čia yra taip pat daug medžiagos, kuri liečia Lietuvą ir lietuvius. Ir ją reikėtų susidomėti.

Tikėjimas į herojiškumą daro herojus.

Disraeli

Dėmesio savininkai ir statytojai...
KOMERCIJAI • REZIDENCIJAI • INDUSTRIJAI
Vielos išvedžiosamos dėl:
• Jėgos
• Apšvietimui
• Hood lighting
• Industrijos
• Komercijos
• Rezidencijos
Instalacijos:
• Įtaisymų
• Įrengimų
• Stulpai
• ir posėmio
• žiniai
• Įmonės prietaisai
MES FINAME BET KUR
Nė vienas darbas nėra per mažas nei per didelis. Gaukite mūsų apskaičiavimus, be jokių įsipareigojimų. Mes atliekame darbą pilnai išimokėjimui, jei pageidaujate.
LAKE COUNTY ELECTRICAL
LICENSED CONTRACTOR Sankte: Zion 2557 ZION, ILLINOIS

SOTUS ALKANAM FADEKI
AID OVERSEAS, Inc., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, tel. DA 6-3859
Bendrovė siūdo maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pinaas draudimas. Reikal. pilno siunt. sąraše.
Siuntinys Nr. 3 — \$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degtintos kavos
1 sv. kiaušienos mėsos
Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus \$2.60
B. 20 sv. cukraus \$4.70
Siuntinys Nr. 10 — \$6.50
2 sv. rūkytų lašinių
1 sv. degtintos kavos
2 sv. margarino
2 sv. kiaušinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
Siuntinys Nr. 12 — \$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
1 sv. degtintos kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
2 sv. cukraus
Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degtintos kavos
2 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo
Siuntinys Nr. 24 — \$11.68
6 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. šokolado
2 sv. margarino
2 sv. marmalado
2 sv. sūrio 40% riebumo
1 sv. degtintos kavos
2 sv. kakavos
Siuntinys Nr. 25
F. 9 sv. gryn. kiauš. taukų \$5.25
C. 15 sv. gryn. kiauš. taukų \$8.00
Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. balt. kviet. miltų \$2.50
B. 20 sv. balt. kviet. miltų \$3.90

TELEVIZIJOS BEI RADIO PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service
3120 S. Halsted Street • DAnube 6-6887

VISKO UŽTEKTINGAI — TUOJAUS PRISTATOM!
Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimas, radio, televizijos setus, valkučiams baldus.
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą
Mes Pagaminame Baldus ir
Pagal Jūsų Užsakymą.
ROOSEVELT FURNITURE
COMPANY, INC.
Lietuvių Krautuvė
2310 W. ROOSEVELT RD., Tel. SE 3-4711
Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 4:30 po pietų

"Drauge" rasite vėliausių geriausių žinių.
Draugo prenumerata — visuomet puiki dovana.

Apsižiūrėk ir Standard Moka
Taupyk Aukštesnį
Saugiai! Dividendą!
STANDARD FEDERAL
YRA STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA AMERIKOJE
TURTAS virš \$31,000,000
ATSARGOS FONDAS „ \$ 3,000,000
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, Kampas Sacramento Avenue
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telefonas: Virginija 7-1141
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečadieniais visai neatidaroma.

Radijo stotis, kuri nepriima skelbimų

JUOZAS PRUNSKIS

Neįtikėtina, bet šitokia radijo stotis yra ir tai Chicagoje. Ji vadinasi WFJL, veikia banga 93.1 F-M. Gegužės mėnesį ji šventė trejus savo gyvavimo metus. Ta proga aplankiau juos dangoraižį Lincoln Tower Building, 75 East Wacker Drive, kitą upės pusę nuo Chicago Tribune. Čia jie užima visą vie-nuoliktą aukštą.

Pasikalbėjimas su stoties direktoriumi

Stoties direktorius Jerry Keefe pasakojo, kad WFJL atsirado daugiausiai dėka vysk. B. Sheil pastangų. Jis norėjo atpa-laiduoti šeimas nuo klausimo reklamų dantų pastų, alaus ir kitokių ir duoti įvairumų pro-gramą su reikiama dėmesiu ti-kybos dalykams.

Skelbimų neturite? Tai kaip išsilaikote?

Nuo skelbimų atsikome. Tas duoda stoties lankstumą. Nebūdami suvaržyti sutartimis, kokiam didesniai įvykiui pasi-taikius, mes galime bemantant pakeisti programą ir ją trans-luotu. Buvo atsitikimų, kada mes užangažavom transatlantinį kabelį, paskiau iš New Yorko sujungėme jį telefono laidais su Chicago ir turėjome tiesioginį, telefonu perduodamą Pijaus XII žodį. Stotis veikia 29,000 Kw jė-ga ir girdima Illinois, Ohio, Wis-consin, Michigan ir Menesotos valstybėse. Lėšas jai parūpina vysk. B. Sheil.

Dienos programa

Turime kasdien 5 val. 30 min. pp. specialias programas vai-kams. Iš ryto nuo 9 iki 10 val. programa tiems, kurie dėl ligos ar kitų priežasčių turi būti vi-duje. Turime įvairumų progra-mą, kurios pagalba gabesnieji gali prasimušti, kaikurie iš mū-sų stoties pateko ir į televiziją. Duodamos paskaitos iš vysk. Sheil socialinės mokyklos. Trans-luojame Chicago's egzektutyvų klubo pobūvius, į kuriuos jie kviečia pirmiečius kalbėtojus. Kasdieną 11 val. prieš piet ir 11 val. nakties — simfoninė pro-grama, pavakariais 4 — 4:30 populiarioji muzika, kurią mėg-sta jaunimas. Kas vakarą penk-tadieniais, šeštadieniais ir sek-madieniais transluojame pro-gramą iš Grant parko koncertų. Muzika, transluojama per FM, būna aiškiau girdima. Duodame daug naujienų. Savo redaktoriaus pasiūnčiame į Korėją, į atomi-nės bombos sprogdinimo ir kit-as vietas, kad parūpintų infor-maciją.

Su mumis dirba patyręs ko-mentatorius dr. Ripa. Kur tik kas ypatingesnis — vyksta mū-sų reporteris įrašyti į juostelę, o paskiau transluojame per sa-

vo stotį, arba tiesiai pertrans-luojame iš įvykio vietos.

Ryšys su universitetais

Su WFJL stotimi glaudžiai bendradarbiauja De Paul ir Lo-yolos universitetų dramos sky-riai, patiekdami savo progra-mas, pasikeisdami. Sudarome galimybes naujiems talentams iškilti.

Turite didelį tarnautojų štabą?

Nuolatinių tarnautojų — 24. Daugelis yra dar talkini-nių, taip kad iš viso mūsų štabas siekia apie 100 žmonių. Toliau — daugelis katalikiškų universi-tetų bei kolegijų dėstytojų su mumis bendradarbiauja.

Laukome stoties patalpas

Su vienu tos radijo stoties tar-nautoju apėjome visas jų stu-dijas ir kambarius. Stotis užima 50,000 kvadratinį pėdų plotą. Turi naujausius įrengimus. Vie-na tik plokštelėms daryti maši-na kaštuoja tūkstančius. Turi gerai klasifikuotas plokštelių atsargas. Nuolat veikia UP ir AP teletpai, paduodami pačias naujausias žinias.

Jų antena iškilusi į 610 pėdų aukštį. Stotis dirba 105 valan-das per savaitę, paprastai nuo 8:30 val. ryto iki vidurnakčio.

Viename kambaryje atradau rašytoją David Hayes paruo-siantį tekstus. Kitame dirbo Rosemarie McCarthy, dramos studijas baigusi Londone.

Ta WFJL stotis, veikianti 93.1 FM megociklų banga, vis tobulėja. Dabar kaskart dažniau jie svarsto galimybes pradėti naują televizijos stotį Chicagoje.

SAMSON'S RESORT atidaro-ma gegužės 30. specialios kainos dėl konvencijų ir medaus mėnesių iš-važiuosiams. Naujas "solarium", privatusis papildomas, planuotos pramonės valky žaidimai pržiūrimi. Amerikoniškas planas (čydziki-ame-roniški patiekalai). Nuo \$39.50 į savaitę. Moderniški kambariai išpu-suojami savatele, mėsos ir arba so-sizui nuo \$35.00. Rašykite arba sau-kite dėl smulkmenų. Samson's Re-sort, Saukite 379, South Haven, Mich.

Jedamasis TV aptarnavimo pasiūlymas. Mes aptarnaujame jūsų televiziją. Su-tvarkomi visi kontraktoriai. Išvalome ekraną. Pakeičiame senas dalis, garan-tuota, tik \$1.50. Vienos dienos aptar-navimas-garantuotas darbas. Mes patar-naujame-garantuotus daiktus, skalbia-mas mašinas - kilimų valytuvus. Bruno's Television S Pauding 2-1066-7

Dėmesio šeimininkai! Saukite mus ant visų kilimų valymu. Pataisomi 100 pardavimo pardavimai. Euru-las tik \$19.95. Parduodama fu-belė, naujas krepšys, virvė, šepetys ir su nauju valytuvu garantuojama. Šis nėra priviliojimo skelbimas! Šios mašinos yra tikrai išpardaviniai dėl demonstracijos arba patarnavi-mo. Saukite arba ateikite.

EUREKA VACUUM CLEANER CO. 21 W. Kinzie - WHitchell 4-2066 164 naujų 1952 Eureka 164 naujų 1952 Eureka 164 naujų 1952 Eureka

DEMESIO SEIMININKAI! Kilimai — Kilimai — Baldai — Koryzi — Matrasai ISVALOMI JUS! PACU NAMUOSE

Jūs turite daryti baldų ir sienų au-tomatiška apmušimo šamp-ono mašiną, valantį naują, greitai dūviantį mišinį, ir visokiems daiktams, valymo mašiną. Dūvimo valandos paprastai tik 1. Kilimai ir Lilieliai iš-dūvima per 1 val. Nemokami apskaičiavimai. 35 iq. valymo patyrimas. Visi darbai garantuojami. CHAS. D. CURRY 647 East 62nd Street HYde Park 3-5781 KENwood 6-7855 Mes atneame į priemiesčius ir miestą

PRIE WFJL MIKROFONO

Vysk. B. Sheil ir Margaret O'Brien, filmų aktorė

EARN \$100 AND 24 EXCELLENT CARD TABLES

FOR YOUR ORGANIZATION IT'S QUICK! IT'S EASY!

All you have to do is sell 28 ad-vertisements to be arranged attrac-tively on one table top and your organization receives 24 sturdy wood card tables and \$100. All tables have the same advertisement. Many Chicago area groups have com-pleted this plan. Write for details now.

WARREN I. HOUGHTON
1401 Kaneville Road
Geneva, Ill.
Phone 748

CONRAD'S — Fotografais (Lietuviai)

Moderniškai įrengta vieta įvairiom nuotraukoms. Specialybė — vestuvės, jaunave-dziams duodama pul-ki ir bangi dovana. Svarbiausia ir gražia-aiškus darbas. 4-4 W. 63rd STREET Tel. ENG. 4-5883 ar ENG. 4-5840.

ARCHER SEWING CENTER

4170 So. Archer Ave.
Tel. Bishop 7-1045

PARDUODA: Siuvamos mašinos — Anker firmos ir kitokios nuo \$59.95 ir aukš-čiau.

Rašomasis mašinėles su bet ko-kiu šriftu nuo \$64.50 ir aukščiau. Foto aparatus ir kitas fotografa-vimo reikmenis. Saulytuvas nuo \$169.50 ir aukš-čiau. Skalbinio mašinos nuo \$79.00 ir aukščiau. Gazinės plytas (gas ranges) nuo \$79.00 ir aukščiau. Televizijos aparatus nuo \$95.00 ir aukščiau.

Radio aparatus, elektrinius valy-tuvus, elektrinius ar gazinius van-dens šildytuvus (water heaters), vir-tuvines sinkas, įvairiausias baldus ir visus namų apyvokos reikmenis. Vis-kas geriausiais išmokėjimo sąly-gomis ir tik 10% reikia įmokėti (10% down). Nežinant to, trondit-oms duodama dar specialii nuolai-da. Nuomojama rašomiosios mašinė-lės ir siuvamos mašinos; taisoma senos rašomiosios mašinėles, siuv-a-mos mašinos ir foto aparatai keiči-ami į naujus mokant aukščiausias kainas. Įvykstant į provinciją iki 100 mylių nuo Chicago's su katalo-gais ir toms pačioms pirkimo sąly-gomis. Pristatome užsakyms ir lai-kais.

ARCHER SEWING CENTER
4170 So. Archer Ave.

PERSKAITE "DRAUGĄ"
DUOKITE KITIEMS.

1952
NAUJI PLYMOUTH'AI
Pristatomi už \$1,683.00
Su visais takais

100 NAUDOTŲ AUTOMOBILIŲ, KAIP NAUJŲ UŽ ŽEMAS KAINAS
Lengvos išmokėjimo sąlygos. Teisingas nemokamas patarnavimas leidimams ir apdraudai.

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVE., CHICAGO 32, ILL.

Važiokite 1952 m.
CHRYSLER'IU su 180
arklių jėgos motoru

DEMESIO

JUNIOR'S
DRIVE-IN

6029 Hohman Ave.
Hammond, Indiana

Kasdien patarnauja
MAMA MIA PIZZA PIE
„Skaniausia Pizza Visame Mie-se“. Užsakymai išsinešimui.
Mes aptarnaujame visokio dy-džio banketus ir pobūvius.

Telefonuokite

SHEFFIELD 10034

Atidaro 8 val. ryto ir
uždarome 2 val. ryto.

Dėmesio, automobilistai ir
automobilių dyleriai!

H. MARTIN

perka visus sulaužytus
automobilius ir sunkvežimius!

H. MARTIN

AUTO PARTS

1½ mylios į šiaurę nuo
Libertyville ant Rt. 21 ir 63

VALANDOS:

Siokiadieniais
7:30 v. r. iki 6 v. v.

Šeštadieniais
7:30 iki 4:30 v. v.

Sekm. ir šventad.
9 v. r. iki 2:30 popiet

**GELIŲ GRAŽIŲ
PIRKITE IS GUZAUSKŲ**
6901 S. Wentworth Ave.
Beverly Hills Floral Co.
Stewart 3-2154 Hudson 2-2224

STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMAIS
PRISTATOME
VISOKIŲ MŪSIŲ
MEDŽIAGĄ

**CARR MOODY
LUMBER CO.**

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRI-
STATYMĄ TEIKIAME

NEMOKAMAI
RASTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo
8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir
šeštadieniais iki 3 val. vakaro

VESTUVINĖS NUOTRAUKOS —
Aukštos Rušies Fotografijos

MŪSŲ SPECIALYBĖ

Precin Photo Studio, Inc.

Edvardas J. Ullis, sav.
4068 Archer Ave.
Tel. Virginia 7-2481

SOPHIE BARBUS

8 WGES stoties — Banga 1390
PIRM. D. IRI PLEKTAID.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SESTADI: 8:30 iki 9:30 val. ryte
LIETUVISKOS VAKARUSKOS
iš tos pat stoties PIRMADIENIO
vakare nuo 7 iki 8 val.

RADIO PROGRAMA

7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. Tel. BEntley 4-2413

DEMESIO!

Artinasi mokslo metų pabaiga. Geriausia dovana
moksleiviams lietuviška maldaknygė

„JAUNUOLIŲ MALDOS“

Kurią paruošė kun. P. Kirvelaitis
Gaunama pas visus spaudos platintojus ir pas leidėją E. Vilutis,
3736 Pulaski Str. E. Chicago, Ind. Kainos \$1, \$1.30, \$1.50 ir
odos im. auksuotais kraštais \$2.50.

DEMESIO OKININKAI — UŽSAKYKITE DABAR...

NAUJA IDEJA

MASSEY HARRIS

Spreaders, šienpjūvis, šoninis grė-
blis, šieno keltuvas, vežimai, ku-
kurūzų rinkėjas — 1 ir 2 eilėms.

Combines ir Tractors dabar!
Daug mokame už senas, mainant
— tik robotam laikui.

THURNAU & BENICE IMPLEMENT CO.

Bartlett, Illinois — Saukite: Bartlett 2441

Atdara kasdien nuo 8 iki 5 — sekmadieniais iki 12

Namų savininkų dėmesiui! **ROOFING ENGINEERS, INC.**

JUS SUTAUPYSITE 10% TIKTAI RIBOTAM LAIKUI
Asphalt, Tar & Gravel stogo remontas, Recoating, taip pat Shingles,
Siding ir Sheet Metal Insulation
Mes vykstame bet kur mieste ar priemiesčiuose
Rezidentijos tel. GROvehill 6-2793
ROOFING ENGINEERS, INC., 8633 ASHLAND AVE.

J. B. ZOLLO RŪBAI VISAI SEIMAI

Ateikite ir susipažinkite ir pirkite už mūsų žemas
pavasario kainas.

Megsti Kalifornijos fasono sportiniai marškiniai — \$2.95
Kelinės — \$6.95. Moterų suknelės — \$8.95.
Visokių rūšių dūl baigimo mokyklos rūbų.
Kostiumėlių ir paltų.

Mes aprenčiame jūsų vyra, žmoną arba vaiką nuo galvos
iki kojų.
Pirkite ant mūsų lengvo
išsimokėjimo plano.
4215 W. MADISON ST.
Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais.

Now 25% More
YOUR SAVINGS EARN
AT DISTRICT SAVINGS

Pradedant 1997 metais, iki šiai die-
nai taupytojai District Savings b-vš
pelne ir pelno didesni uždarbį ant su-
taupų... nežinint saskaitos balanso.

DABAR... nuo Liepos 1 d... mū-
sų dividendas tapo pakeltas net 25%
... Vadinasi, mūsų taupytojai šiandien
uždirba daugiau negu būs kada pir-
miau... Apart pelno, District Savings
teikia jums pliusiniai apdraustą ap-
saugą... ir draugiškiausią patarnavi-
mą.

District Savings
and Loan Association
3236 South Halsted St.
Jos. A. Mazzari, Secretary

**JU LAIMEI TURĖKITE
PARUOŠĘ SANTAUPAS**

★ Dovanoms
★ Švietimui
★ Apsaugai

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ
DABAR!

GERI DIVIDENDAI, Garantuotas Saugumas
Santaupos Išmokamos Pareikalavus

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto
iki 4 valandos vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p.

PRADĖK TAUPYTI PAS...

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4038 Archer Avenue Chicago 32, Ill
Telefonas: LAfayette 3-6719

KNEKVIENA SĄSKAITA APDRAUSTA
IKI \$10,000.00

MOKAME 3% DIVIDENTŲ
AUGUST SALDUKAS, Sekretorius

Draugo prenumerata — visuomet puiki dovana.

**Apžiūrėk ir Pirk Patikimoje Kaimyninėje
BALDŲ KRAUTUVEJE**

milžiniškas kiekis aukštos rūšies baldų, kilimų, Univer-
sal gaso krosnių — visa ko, kas reikalinga pilnai aprū-
pinti jūsų namus. Didelis
pasirinkimas Mohawk kilimų
kambario dydžio ir iškloti jū-
sų namus nuo sienos iki sie-
nos. STAN TRANAS, žino-
mas čikagiečiams, kviečia at-
silankyti ir pasirinkti, kas
jums reikalinga. Lengvos iš-
mokėjimo sąlygos.

SOUTHWEST FURNITURE COMPANY
6280 South Western Ave., prie Sear's krautuve
Pirmad. ir Ketvirtad. atdara iki 9:30 val. vakaro

[illegible]

LIETUVIŲ ALAUS DARYKLA PRIE ČICAGOS

WHITE BEAR BREWING Co., Inc.

THORNTON, ILLINOIS — Tel. THORNTON 5539

Išleisdama: ➡

**SVEIKINA VISUS TAUTIEČIUS IR DĒ-
KOJA VISIEMS, KURIE PRISIDĒJO,
PRIE ĪKŪRIMO VIENINTELĒS LIETU-
VIŲ ALAUS DARYKLOS AMERIKOJE.**

Mūsų alus pagal žinomą europietiško Pilseno tipo receptą, gaminamas tik iš miežių salyklos, importuotų ir vietinių apynių, specialios mielių kultūros ir artezinio šulinio vandens.

Nevartojama chemikalų ir alus rūsiuose
išlaikomas 90 dienų. Toks alus sveikas gerti
ir turi gerą ir malonų skonį. Visus, kurie dar
nepamiršo gero europinio alaus skonio, kvie-
čiame paragauti White Bear, ir įsitikinti, kad
alus tikrai lietuviškas.

ALAUS SANDĒLININKAI:

FRANK P. JURGILAS	950 W. 36th St.	Phone YArds	7-1638
LEO NORKUS JR.	3412 So. Lowe Ave.	FRontier	6-4087
A. B. PETRONIS	2 E. 103rd Pl.	PULLman	5-9200
J. J. SAPITAVICIUS	2504 W. 69th St.	GRovehill	6-8247
ED. ZILEVICIUS	12209 S. Emerald Ave.	WAterfall	8-3354
JOE CADA	2001 W. Canalport Ave.	HAymarket	1-9777
JUOZAS ALISAUSKAS	1441 S. 49th Ave., Cicero	OLimpic	2-9463

PARODOS DAILININKAI IR JŲ KŪRYBA

(Atkelta iš 1 pusl.)

dencijos) vertėti parodą aplankyti ir tiems, kurie išimtinai domisi politine ir socialiniais klausimais.

Paveikslų laikysime simboliu dekoratyviniu darbu. Jo idėja — sujungti, verdaš šių laikų pasaulis, kurį stebi nerūpestinga Amerikos tauta.

Paveikslų simboliškai motyvai: pasakiškas miestas su kalėjimais, fabriku kaminais ir plintančio gaisro dūmais, o gretimais — uolų kalnas, ant kurio tupi prabudęs, kiek abejingas aras (Amerikos emblematis spread eagle).

Menine vertė kūrinys, žinoma, stovi žemiau už "G. studiją", o gal ir už vieną kitą peizažą.

Slapelio peizažai (pav., "Ruduo", "Pėsčios") irgi gana įdomūs. Juose just deramas spalvų parinkimas ir švelni lyrinė nuotaika.

6. Adomas Varnas

Varnas išstated pasigėrėtiną skaičių kūrinių — viso 37. Atsižvelgiant į žymų dailininko talentą ir plačią žinomą jo vardą, tenka stebėtis šio menininko demokatiškumu ir esamų apyvostų supratimu.

Visi Varno kūriniai dvelkia rimtumu ir formos išbaigimu.

Varnas puiškus piešėjas. Jau Krokavos meno akademijoje (kuriai baigė prieš 10 metų) jis dažnai gaudavo pirmas premijas už piešimą. Kaip Neprikli. Lietuvoje, taip ir šiandien Amerikoje, jis laikomas pavyzdiniu kūrėju, kurio darbai (pav., portretai: "Pr. Mašiotas", "Bangose", "Narusėvičius") laikomi meistriskais dailės pavyzdžiais.

Savo gamtos paveiksluose ("Pavasaris priemiestyje", "Mon trose uostas Chicagoje" ir k.), kuriuos regime šioje parodoje, Varnas mums duoda pajusti tipiską savo atmosferą ir šviesą. Dangus čia neįsivaizduojamas nuo viso kūrinio apimties, o draug su žeme skendi virpančioje ir visa gobiančioje erdvėje. Vis dėlto spalvos čia jau ne tokios sodrios ir ne tokios jautrios, kaip anų žinomų Kauno darbų. Paveikslų detalės, kurios yra labai tikslios, irgi ar tik ne pernelyg tiksliai išbaigtos?

Dailininko piešiniai sukurti su išbulinta technika ir švelniu minkštu koloritu. Naujoje fono konsteliacijoje (kuria, atrodo, dailininkas neseniai pradėjo vartoti) išgaunama daug oro ir gilumos (duodama, pasakytume, didesnė oro perspektyva).

Iš jo portretų parodoje matome tris darbus. Apskritai, jie visi gana vykę, idomi.

Dėl portreto "Rašyto. A. Gustaičio atvaizdas" mes turime čia padaryti mažą (ne esminių) pastabą. Kad pats paveikslas imponuojantis, kad jo galva charakteringa ir stipriai išmolduluota, tai tiesa; lygiai tiesa, kad pats fonas įdomus ir ne banalus. Bet tarpe jų — tarpe jų — tarpe fono ir tarpe pagrindinio paveikslų objekto, galvos — nėra aiškesnio tapybinio ryšio (= čia vieni tonai, ten jau kiti); dėl to pačiame paveiksle gaunasi tam tikras kompozicinis silpnumas. Tai viena. Antroji ryški smulkmena — kairioji portreto akis (apatinis jos užlenkimas) šiek tiek šlubuoja.

Portretas "P. K. atvaizdas" ypač aiškiai skoningai ir meistriskai atliktas. Jokių priekaištų jam padaryti nebegalima. Tas pats, turbūt, tikty pasakoti ir apie trečiąjį darbą.

Varno šaržai, pavadinti "Trys

Didieji" (ir vaizduoją Trumana, Churchill ir Stalina) — retai pasisekimo. Ypač stipriai, tiesiog klasiškai, atvaizduotas Churchillis. Visuose šaržuose jį stebina ir nuosaikumas, o drauge su tuo, žinoma, ir estetiškas jausmas.

Apie kitus Varno kūrinius, kurių tarpe dalis yra tikrai įdomūs bei pažymėtini, o dalis vidutinės vertės, čia dėl vietos stokos nekalbėsime.

Baigiamos pastabos

Atsižvelgiant į sunkias gyvenimo apyvostas, nemažai visi aptarieji dailininkai davė daug. Reikia tikėtis, kad ateityje jie vėl, drauge su kitais savo kolegomis, pasirodys Chicago visuomenei, kuri jų darbų lauks su pasilgimu.

KRONIKA

Susitrukdė Girios Aido spausdinimas

Miškininkų s-gos tremtyje valdyba susilaikė nuo Girios Aido penktojo numerio spausdinimo dėl sunkios s-gos finansinės padėties. Šis numeris turėjo pasirodyti šių metų birželio mėn. Neišėis tol, kol sąjungos nariai savo įnašais nesusitiprins sąjungos kasos.

Dipl. mšk. A. Rukuižai 1951 m. gruodžio mėn. apleidus Chicago, s-gos pirmininko pareigas eina dipl. mšk. inž. V. Zemaitytis (907 W. Cullerton St., Chicago 8, Ill.).

A. R.

Romano konkurso komisija, kurią sudaro Rašytojų Draugijos paskirti J. Švaistas ir V. Ramonas, Čiurlionio ansamblio parinktas P. Gaudys ir "Draugo" — dr. Ant. Juška ir Gražina Tulauskaitė, ruošiasi pradėti skaičiuoti konkursui skirtus romane. Atrodo, kad pati vairsa komisijai nebus apskunkinta, nes paskutinė data konkursui skiriamos romano rankraščių įteikti yra š. m. lapkričio 1 d.

Pietų Amerikos valstybių novelės antologija, P. Gaudys paruošta, yra užtrukusi pas B. Babrauską, kuris taiso jos kalbą. Liet. Knyg. Klubas tikisi, kad greitai laiku galės pradėti ją spausdinti.

Dr. J. Girmius dar kartą peržiūrėjęs savo veikalą apie egzistencialistinio žmogų, prieš atiduodamas jį išleisti Liet. knygų klubui.

Apie Lietuvių poezijos antologiją Liet. Kn. Klubas gauna gerų atsiliepimų ir padėkų. Dauguma klubo narių ta proga panaujina savo incini mokesnį 5 dol.

H. Nagio poezijos knyga "Saulės laikrodžiai" yra baigiama rišti. Kai bus įrišta, bus dar kartą gražinta spausdintuvei ir čia gaus savo viršelį ir apklanką. Šią knygą iliustravo dail. Telesforas Valius.

Vysk. F. J. Suen knyga "Sūnus palandūnas" jau baigta rinkti ir persiųsta korektūrai. Chicago arkivyskupijos kanceliarija šiai knygai reikalingą bažnytinį "imprimatur" jau suteikė. Per kokį mėnesį laiko knyga išeis.

Jurgis Gliudys rašo dramoms veikalą, todėl mažiau tegali dalyvauti pericidinėje spaudoje.

T-V PATAISYMAI

Atliekami jūsų namuose arba nereikia mokėti už atsilankymą \$3.50

Dienomis ir vakarais namie aptarnaujame **EDWARDS** RADIO ir TELEVISION 5826 W. 16th St. Townhall 3-6279 Cicero, Illinois

G. LeRoy Lehr

Nauja, moderni "air-conditioned" laidotuvių koplyčia. Pilnas laidotuvių aptarnavimas.

Modernios patalpos

LEHR FUNERAL HOME

604 1/2 So. Pulaski Rl.

PORTSMOUTH 7-7676

Valhalla Lounge

3553 So. Halsted Street

Virginia 7-8291

Dabar atdara iki 4 val. ryto

Mes talsoime visų tipų priekabas mašinas, Kleveles darus, garantuotus, išnuomojamus mašinas. Mes perkausime ir elektrinę jūsų kėlinę mašiną. Prašykite mūsų nemokamai joms apskaičiuoti. Didžiausias pasirinkimas vartotojui Singer mašinų.

SINGER SEWING

MACHINE CO.

4222 1/2 ARCHER AVE.

DEMESIO MOTORISTAI

Dabar savo automobiliu parenkite dėl

tikro važinėjimosi

1. Patikriname motorą dėl geriausio pataravimo. 2. Išvalome ir "Re-Gap Spark Plugs". 3. Išvalome ir aptarnaujame oro valytuvą. 4. Išvalome karburatoriaus garso kolektorių. 5. Patikriname karburatorių. 6. Siuntinėjame patikriname deginimą. 7. Patikriname cilindro "lead bolts" dėl trisimo tempimo. 8. Išdžiaviname ir išplaname vedinio sistemą. 9. Priskukama visus "hose" sujungimus. 10. Patikriname "fan belt" dėl tinkamo tempimo. 11. Perpakuojuame priekio padangų "bearings", peržiūrime "brake lining". 12. Peržiūrime bateriją ir išvalome terminalą. 13. Liubikuojame "steering gear housing". 14. Pilnas automobilio liubrikavimas. 15. Išdžiaviname "crank case" ir papildome su vasaros alyva.

\$9.95 Priešio alyva ir dalys

Whitey's Preferred Oil Station
Kampus 11-tos ir Chase - Gary, Indiana
Saukite: Gary 2-7012

DEMESIO,

DIRBANCIO MOTINOS!
Duokite man prižiūrėti jūsų vaiką, patiekisite puikūs namie gamintus valgius už prieinamą kainą. Puikiai namai ir aplinka.
Graceland 2-8117.

AMERICAN FUR SHOP

Geros kokybės kailiai už žemiausias kainas!

Apsiausiai — šalikai — kailiniai paltai padaromi pagal mērą patyrusių, patikimų kailių siuvėjų.

Kailinių sandėlis — saulkit dabar
Telefonas BISHOP 7-5762

2406-08 So. Kedzie Ave.

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

PRANEŠIMAS

Turime pinigų paskoloms — ilgam arba trumpam laikui dėl ūkio ir namų. Nuolūmniai nuo 4% — be komisių.

Okiai ir namai pardavinimi. Gražios moderniškos rezidencijos su 2 1/2 akierų \$27,500. Turėkite gražų namą su 25 akieriais už \$65,000, finansuos šis nuosavybė iki \$50,000, labai graži. Parduodama tikrai pagal suaukštintą. Rašykite arba saukite kasdien arba sekmadieniais T. D. Peden, Mundelein 6-6615, Mundelein, Ill.

DEMESIO namų savininkai! ir
gazo leidimus turintieji!

Pirmiaus saukite mus ir sužino kito mūsų kainas ir apskaičiavimus už pakeitimą į gazinį apšild. Mes įtaisome bet kokios firmos degintuvą. Atliekame visus sokių darbus liečiančius apšild. instaliacija už žemiausias kainas. Lengvos sąlygos. Vyks-tame bet kur. Atliekame visus SHEET METAL darbus.

CENTRAL HEATING &

SHEET METAL CO.

7044 S. Wentworth Ave.

ABERDEEN 4-1850

T.V. IR RADIJŲ APTARNAVIMAS
jūsų namuose. Nemokamas radijos paėmimas ir atvežimas. Visų išdirbėjų ir modelių. Elektriniai pataisymai, elektros lemputės. Siuntiniai junginiai ir "outlets". Kljento patenkinimas garantuotas. Atneškite šį kuponą ir gaukite 10% nuolaidą. Patkus and Sons. Turėkite reikalingus su lietuvišais. 837 East 75th Street Hudson 3-4065

"Didžiausias iš mažųjų ežerėlių
Wisconsin'e"

FOREST LAKE RESORTAS

Pilnai, moderniška vasarvietė, "American Plan" siūlant geriausius namie išvirstus valgius. \$42.50 į savaitę. Valgiai patiekiami šeimyniniu stilium. Taip pat modernios vottages prie ežero. Nulicstos kainos dėl birželio mėn. ir rugsejo. Rašykite šanden Leonard Raubūnas, Box 2, Campbellsport, Wisconsin. Mes esame lietuviai.

Paprastai žmonės ginčijasi ir barasi dėl to, kad jie nemoka ciskutuoti.

— Chesterton

GLENWOOD HOUSE

Decatur, Illinois

Offering three to five day treatment of Alcohol Cases. Open Staff Policy. Modern Therapeutic Methods. Quiet, cheerful surroundings on Springfield Road, 1 1/2 miles from Decatur — directly across from one of the city's finest golf clubs.

WRITE — CALL or WIRE

NOMINAL RATES

DEMESIO SAVININKAI

TURINTIS GAZO IDEJIMUI

LEIDIMĄ

Prieš instaliaciją arba pakeitimą į gazinį apšildymą leiskite mūsų suteikti jums visą informaciją duodame jums

NEMOKAMAI

Demonstracija Salione

Apšildymo sutaupymą taip pat gera patarnavimą. Gaukite mūsų apskaičiavimus pirmą. Mūsų patyrę inžinieriai yra pasirodę jums patarnauti dėl nemokamų apskaičiavimų.

Saukite Bittersweet 8-0400
R. B. C.

AUTOMATIC HEATING

1911 IRVING PARK ROAD

Pripažinti Kontraktoriai

Peoples Gas Light And Coke Co.

ANTKAPIAI IR PAMINKIAI

pastatomi už žemiausias kainas dėl jūsų mylimųjų, kurie išsiskyrė iš jūsų tarpo.

Leiskite pastatyti pagal jūsų nurodymą paminklą, kuris stovės kaip simbolas amžinosios vertės ir nepaprastą pažadėjimą jums ir tiems, kurie praeis pro šalį, kad geri ir nusipelnę gyvens toliau ateinančiam gyvenime.

LAKE COUNTY MEMORIALS

Robert L. Pavaglio

614 So. Genesee, Waukegan, Ill.

Ont. 6788

DEMESIO Savininkai ir Čikaininkai!

Pirkite tiesiai iš gamintojų pagal jų žymiai žemesnes kainas

Geriausis Dažai

Namui ir kluonams

Dažai; Paint Supplies Retail Dept.

Už Galioną

Namo dažai \$3.95

(3 lauko pusės — balti)

Satin Flat (Plumant) \$3.35

Shingle Stains (Cedar) \$3.85

Nėra pridėamos kainos dėl dažų pagal užsakymą.

KRONCKE & COLBY

PAINT FACTORY

P. O. Box 608 Rte. 134

ROUND LAKE PARK, ILLINOIS

Saukite R. L. 6-4598

Antradieniais ir penktadieniais iki 9 val.

Sutvarkykite jūsų apatatus baseball sezonui

A & D

RADIO & TV

visokių firmų ir modelių. Parduodame ir aptarnaujame. Rašiška garantija.

Tel. Blue Island 5910

ARTHUR MIHALOVITS

SEPTIC

VALYMAS — ĮTAISYMAS

Rūsų išpompuojami

Darbas atliekamas sąžiningai

AL HURD

Worth 1160

DEMESIO televizijos savininkai!

Pataisykite savo televiziją ir būkite pasiruošę dėl suvažiavimų ir basebolo sezono.

TELEVIZIJOS

APTARNAVIMAS

nuo 8:30 ryto iki 8:30 vakaro.

Nuo pirmadienio iki šeštadienio

Visi darbai garantuoti.

Saukite: ESTERBROOK 8-0751

TELEVISION

TECHNICIANS, INC.

516 South Cicero Avenue

DEMESIO, SAVININKAI!

Gaukite mūsų kainas pirma.

KABINETŲ DARBAS

Pagaminti pagal užsakymą virtuvės kabinetai. Pilnas pertaisymas ir garažai, insuliuoti stogai, įtaisomi žieminiai langai ir sienų apkalimai.

PHILIP C. HACKER

Bendras kontraktoriaus

Pašaukite: MOKENA 3384

DEMESIO žuvautojai ir atostogaujanti "housekeeping cottages" \$35.00 į sav. kamb. — labai pigiai; labai moderniška, ideališka vieta dėl tikro atostogų. Padarykite rezervacijas anksti. Rašykite arba saukite, Holiday Ranch Winter, Wisconsin — PH Winter 3252

Pamatykite mūsų pasirinkimą naujų ir vartotų "outboard" motorų, pigiai. DEMESIO žvejai! Walleyed Pike sezonas tuojaus prasidės Wolf'o upėje. Aigabentkite "outboard" pataisytų arba apžiūrėtų. Visų išdirbėjų, taip pat Dumphys ir laivelių vilkėjai. Dave's Evinrude Sales and Service 114 S. Prairie Ave. (2 blokas) ir vakarus nuo St. Therese Hospital) Waukegan, Ill. Ontario 6151

DEMESIO, ŠEIMININKES!

Mes apmušame 4 kėdžių sėdynes su storu geros kokybės

"leatherette" už tikrai \$5.

1852 W. DIVISION

EVerglade 4-7174

DUPAGE TELEVISION AND

REFRIGERATION SERVICE

Visiškas Televizijos Aptarnavimas

• Didelės nuolaidos ant vartotų televizijos vienių.

• Nauji Halicrafters Televizijos vienetai — pilnai priitaikinti spalvoms ir U.H.F.

Visiškas Saldymo Aptarnavimas

Mes specializuojame visokiame komerciniame ir pramoniniame šaldyme.

Matykite Naują Admiral namų šaldytuvą

320 OGDEN AVENUE

DOWNERS GROVE, ILLINOIS

Telefonai

Dienomis Downers Grove 896

Naktiniais Downers Grove 4365

15 METŲ PATYRIMO

DEMESIO savininkai ir turintieji

leidimus įdėti gazo apšildymą

Gaukite mūsų kainas šanden ant

GAZO APSILD. IDEJIMĄ

Mes specializuojame Republic

Radiant Heater, kuris pakels jūsų

sienų krosnį arba katilą į atsakomą,

užtikrinant automatiską gazo apšildymo sistemą.

Nereikėtų nstatyti — 36 mėn. išimokėti.

GATZ SHEET METAL

804 Washington, Gary, Indiana

Saukite: Gary 3-0446

DEMESIO, atostogininkai!

REZERVUOKITE VIETAS DABAR!

Vieno ir dviejų kamb. butai viešbutyje — 3 kamb. "Duplex" — 5 kamb. namai. Visi nauji ir modernūs.

Pagal vietų visoki dydžio šeimoms (peniai, savaitė, sezonui, 22 laiveliai. Puikiaiusia žvejyba.

Lodges, klubai ir organizacijų grupės priimanos šokiadieniais ir sekmadieniais už žemiausias kainas.

FRITSCH ESTATE

Rte. 120 South Side of Lily Lake

McHenry 560-M-2

DEMESIO, VAIRUOTOJAI

"BODY" IR "FENDER" DARBAS

Dažymas, radiatoriaus pataisymas

LINDEMANN BODY SHOP

Zemlaustos kalnos

Lloyd I. Lindemann

812 Tenth St., Waukegan

ONT. 5604

DEMESIO, SAVININKAI!

CONGRESS SEWERAGE CO.

Išvalome, pataisome ir atliekame bet kokį fanalizacijos-vandentekio darbą arba "catch basin" darbą. Nemokami apskaičiavimai. Saukite: NEVADA 8-5042 prieš 9 val. ryto arba bet kada po 5 val. vakaro.

DEMESIO, SAVININKAI!

Mes aptarnaujame miestą ir priemiestius. Rite-Way Truckpointing užtikvina ir valymas; svarus ir tikslus darbas. Prieinamos kainos.

TRIANGLE 4-5753

DEMESIO, SAVININKAI!

Saukite mus dėl žemesnių kainų

THOMPSON'S TRUCKPOINTING

NAMŲ IR PASTATŲ PATAISYMAI

"Nei vienas darbas nėra permažas"

Truckpointing — "Išlavimas, langų užtikvinaimas, patalynų pataisymas, garų, verandų, salygatvų; pastatų užtikvinaimas. Mieste ir priemiestiuose. Nemokami apskaičiavimai, pilnai aprausta.

J. D. THOMPSON & CO.

STewart 3-2089

ARTHURIS KANKINIAI!

Aš kentėjau nuo Arthrit

Spygliai ir dygliai

Redaguoja L. ŽITKEVIČIUS
22 Irving Avenue, Brooklyn 37, N. Y. Tel. HY 7-7109

Taip pat klaupius prieš nuodėmingą Jėvą,
Taip pat krintu Mamoni ir skvernus,
Taip pat myliu Liuciferi ir Dievą,
Nes aš taip pat, kaip jūs, jau mudurnas, —
Man vistic pat, man vistic pat.

ANT. GUSTAITIS

Ivedamasis

Joks rimtas laikraštis neapsieina be straipsnių, vadinamųjų vedamaisiais. Galima, žinoma, vedamuosius rašyti ir pilstant iš tuščio į dyką, bet laikraščiai jie visuomet suteiks pilnumo.

Štai ir šis "Draugo" naujagimis nori būti ko pilnesnis. Tad ir jam reikia vedamojo. O tu vedamųjų tai, brole, yra visokių: paprastų ir nepaprastų, linksmy ir liūdny, ir dar kitokių.

Jei aš, pavyzdžiui, rašau, kaip bičiulis įveda mane į lietuvišką smuklę, tai bus tik paprastas įvedamasis. Ten jis mane suveda su skaniais gėrimais — tai jau bus malonus suvedamasis tik nereikia jo painioti su sąskaitų suvedamuoju. Iš smuklės abu nukubusius gal kas kitas išveda — tai jau būtų liūdnas išvedamasis. Paskui, sakysim, mus triukšmaujančius tiesiog ant policijos užveda — tragiskas užvedamasis! O jei praveda pro šalį, tai kuklus pravedamasis.

Taigi — įvedamasis, suvedamasis, pavedamasis, išvedamasis, užvedamasis, apvedamasis ir t. t. Šio skyriaus vedamasis galėtų būti ir šoks, ir toks, ir kitoks. Pavadinime jį įvedamuoju dėl to, kad norime įvesti skaitytoją į Spyglius ir Dyglius. O su kuo jį suvesime, ant ko užvesime ar pro ką pravesime, — paaiškęs vėliau.

Kas tie spygliai ir kas dygliai? Pagal naująjį "Lietuvių kalbos vadovą" (P. Skardžiaus ir kitų) abu šie žodžiai reiškia tą patį. Mes, žinoma, su tuo nesutinkame. Nesakome: eglė — dygliuota, o ežys — spygliuotas. Eglė duria dėl jausmo, o ežys — ligi skausmo. Mes ruošiamės durti ir šiai, ir taip. Vienam spygli, kitam dyglis — kaip mums atrodo tinkamiau. Nesijaudinsim, jei ir mus kas pabardys. Bet tai paaiškės vėliau.

Gal sakysite — mes juokdariai? Kažin. Mes tik teisybės įveskotojai. Mes įveskosime jos per humorą, nes kiti keliai nevisai tikri.

Humoras pas lietuvių nustumtas beveik į paskutinę vietą. Permažai mes juokiamės. Tiesa, mes mokėjome juoktis, kada mums grėsė pavojai (iš abiejų pusių — bolševikų ir nacių). Pavojams praėjus, baisiai imame gilintis į egzistencines problemas, arba, teisingiau sakant, į tokias problemas, kurių visai nėra, o jei yra, tai spresk jas kaip nori — visi sprendimai bus teisingi, o tiesos taip ir nerasi. Vien tik juokas atskleidžia tiesą. Pažvelk į daiktą iš juokiniosios pusės — gausi teisingiausią jo vaizdą: melagingosios dalys nuo jo nutrupa, dingsta dirbtiniai blizgučiai, o lieka tik auksas, kuris ir pelenuose žiba; jei auksas nebūta, tai lieka vien pelenai.

Spygliai ir Dygliai, kalbant preciziškai, turėtų reikšti humorą ir satyrą. Kas iš to išeis, paaiškės vėliau.

Darbą pradėdam ir kviečiam visus į talką. Rašyti galima visais rimtais klausimais: kultūri-

niais ir chaltūriniais, politiniais ir policiniais, fiziniiais ir metafiziniais, humanistiniais ir komunistiniais... Ir t. t. ir t. t.

Nuo Rapolionio ligi Landsbergio

LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA. Sudarė J. Aistis ir A. Vaičiulaitis. Išleido Liet. Knogos Kl. pas Chicagoje 1951 m. 922 psl. Kaina \$6.00.

Tai knyga, kurią būtinai kiekvienas turėtų įsigyti. Nebūtina, skaityti, nes vistic visos neperskaitysi — labai stora. Mažiau įgudusiam skaitytojui norime čia duoti šiek tiek patarimų.

Pirmąjį skyrių — Lietuvių dainos — gali skaityti visi (nes mūsų liaudies dainos visiems mielos ir suprantamos, be to, ir skaitytinios, ne tik dainuotos — dainuodami visai nesigiliname į jų prasmę, tik skaitydami ją suvokiame).

Antanas skyrius — Lietuvių rašytinė poezija — labai margas, nes jame mirga kone du šimtai autorių. Visų negi skaitysi.

Senuosius poetus (nuo Stanislovo Rapolionio maždaug ligi Antano Baranauko), išskiriant Kr. Donelaitį ir dar vieną kitą, tegu skaityt mūsų istorikai ar jį juos panašūs (nepalikim jų skaityti vien prof. Vacloviui Biržiškai ar dr. Vincui Maciūnui). Štai keletas paprastam skaitytojui nebūtinai įsidėmėtinų vardų: Jonas Hofneris, Mikalojus Pacas, Petras Tarvainis, Jonas Lėmanas, Vaclovas Labanaušis, Jonas Chadžinskis, Steponas Jaugilis Telega...

Tolimesnius gali skaityti jau ir platesnioji visuomenė, nors kaikiurie jų (pvz. Kudirką, Maironis, Aistis, Brazdžionis) taip gerai žinomi, kad nebeapsimoka jų skaityti. Skaitytini: Ant. Gustaitis, J. Ylvis, P. Pilka, Ant. Jasmantas, L. Andriekus, nes apie juos plačioji visuomenė nedaug žino. Ant. Gustaitis, jo paties žodžiais tariant, nėra rašytojas, o tik žodžio sakytojas (žino jį tik tie, kurie girdi jo žodį). Petras Pilka išleido bene penkis eilių rinkinius. Bet kas juos skaitė? Tiražas toks buvo mažas, kad užteko tik pačiam autoriui ir tiems, kurie buvo šalia autoriaus. Ant. Jasmantas, nors ir skaitytinas, tačiau šioj antologijoje nepaįdautinas, nes tai slapukas. Kodėl antologijos sudarytojai, žinodami jo gimimo datą, nepasiteiravo jo pavardės?

Pačius jaunuosius, pradėdam Vincu Kazoku, išskiriant V. Kumpikevičiūtę ir J. Svabaite (moterys šiai kompanijai netinka), įterpiant vieną kitą iš ankstyvesniųjų, gali skaityti jau žymiai siauresnis ratelis (būtent, žmonės su augstu mokslu arba be jokio mokslo).

Vidutinio išsilavinimo žmogus tegu skaityt Maironį (koks atsiminkas!), Binkį, Miškinį, Radauską, Dulkę, Linkevičių, Zupką (gali skaityti ir Jurgį Baltrušaitį). Skaitydamas pačius jaunuosius, vidutinis žmogus

gal ir viską suprast, tik nevisada suprast, ar daug jų poezijoj poezijos.

Perskaityt jauniausius iš jauniausių (gimusius 1924, taigi jau 28 metų amžiaus), už juos jaunesnių neberandame. Gal jų iš viso jau nėra? Jei taip, tai būsimiems poezijos antologijų redaktoriams bus mažiau vargo: iš tų emigracijos laikotarpio nieko nereikės įieškoti. O jei emigracija užstetų kiek ilgiau, tai būsimose antologijose jauniausieji poetai bus tie patys, kaip ir šioje antologijoje; nieko neberekės pridėti, tik vieną kitą išmesti. Tokiu būdu nebus poetų jaunesnių, kaip 60 metų amžiaus.

Lietuvos kovotojų dainas, sudėtas antologijos pabaigoje, gali skaityti visi. Jos neturi nieko bendra su mūsų jaunaisia poezija. Tai verčia susimąstyti. Kai sugrįšim į tėvynę iš visų pasaulio kampų, kaip tada rašysime: ar nykiškai niliūniškai, ar vėl maironiškai ar net vienažindniškai? Ką meliavau skaitysim: ar Vladą Slaitą, ar vėl Mykolą Linkevičių?

Peržvelgę poeziją, priėmiam prie įdomiausio skyriaus — alfabetinio autorių sąrašo (su atvaizdais). Daugiau kaip šimtas atvaizdų. Išžiūrui į veidus, ir gaunasi štai kas. Brazdžionis vyresnis už Putiną. Bronė Buivydaitė jaunesnė už Alę Nakaičaitę. Sofija Pipiraitė ir Marija Aukštaitė — vienažindnės. Henrikas Radauskas vyresnis už Balį Sruogą. Kleopas Jurgelionis jaunesnis už Vincą Joniką. Ir t. t. Patikrini gimimo datas — jos rodo kitaip. Ir nebežinau, kuo tikėti: raštu, ar fotografija.

Toliau bestudijuodamas fotografijas, randi, kad poetų būta visokių: ir plaukuotų, ir nuplikusių. Barzdoto šioje antologijoje nedaug — tik dvylika (kaip dvylika apaštalių). Daugiau akiniuotų — 25. Kiek moterų? Penkiolika (pervažiai! — mes priinkntume jų daugiau). Kurios Lietuvos apylinkės daugiausia davė Lietuvai poetų? Vilkaviškis, Telsiai, Biržai.

Antologijos neologiskumai: Yra A. Vaičiulaitis, nėra N. Mazalaitis. Yra P. Orinitaitė, nėra Alės Sidabrailės (Tremties Metuose buvo). Yra Kazys Binkis, nėra K. Alijošaus. Yra Bernardas Brazdžionis, nėra Vytės Nemunėlio. Yra Jurgis Tilytis (Žalvarnis), nėra Teofilio Tilvyčio (Jul. Boks).

Yra Kazys Jakubėnas, nėra Eugenijaus Matuzevičiaus. Yra Alfonsas Gričius, nėra Vyt. Kastyčio.

Yra Algirdas Landsbergis, nėra Aloyzo Barono. Yra Ant. Jasmantas (slapyvardis), nėra Runcės Dandierio (irgi slapyvardis).

Yra J. A. Herbačiauskas, nėra Bronio Railos.

Yra Petras Arminas, nėra Antano Giedriaus (Tremties Metuose buvo).

Yra Jonas Biliūnas, nėra Stepo Zobarsko.

Yra Jonas Steponaitis, nėra Prano Lemberio.

Yra P. Stelingis, nėra daugelio kitų.

Žinoma, visų poetų nesugaudysi, o ir sugaudęs negi visus dėsai į antologiją. Vienok tiems, kurie čia nepateko, nėra ko nusiminti (jė, žinoma, ir nenusimena), nes ateitis jiems palanki. Laikas vienus nuvainikuoja, kitus apvainikuoja. Išėitų maž-

daug taip: mainos rūbai margo svieto, mainos ir garbė poeto.

Eksliteratas

REDAKCIJOS PRIERAŠAS.

Spyglių ir Dyglių redakcija recenzentui vienur pritaria, kitur nevisai. Galima būtų toleruoti ir kitokias nuomones. Mes pasiry-

žę dėti ir daugių recenzijų. Ši gal kiek ilgoka. Bet ir knyga neplona. Pagal Jurgį ir kepurę. Vidsėlto ateityje prašytume bendradarbius rašyti trumpiau (kad liktų vietos ir kitoms knygoms apžvelgti).

ELATINKITE "DRAUGĄ"!

Patikima
Bankininkystė
Nuo 1882 m.

KVIEGIAME JUS BENDRAUTI PAS DROVERS BANKS

- Taupymo Skaitytos
- Real Estate Paskolos
- Trust Patarnavimas
- Čekių Skaitytos
- Prekybinės Paskolos
- Safe Deposit Dėžės
- Installment Paskolos

JOSU PASITEIRAVIMAS GAUS GREITOS PRIEŽIŪROS

MES KALBAME LIETUVISKAI

THE DROVERS BANK

47th Street ir Ashland Avenue - Chicago
Tel.: YArds 7-7000

Narial, Federal Deposit Insurance Corporation

NELAUKITE, NES—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlul

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimė istikus neturėsite jokių nemalonumų. "Mes esame pirmaklasiai narai Chicago Borad of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CEntal 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
LUMBERMAN'S INSURANCE COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

SKINTOS GĖLĖS

VESTUVINIAI BUKIETAI • VAINIKAI
LAIDOTUVĖMS. AUGANCIOS GĖLĖS ir
DEKORATYVINĖS GĖLĖS. MES TURIME NUOSAVUS ŠILTNUMIUS.

1850 W. 47th Str. Telef. LAfayette 3-1786

R. HOMKO, savininkas. Čia galite susikalbėti lietuviškai.

PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON
— savininko —

St. Casimir Monument
Company

3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias Paminklams
Planų Pasirinkimas Mieste

Telef. CEdarcrest 3-6335

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS

Chicago's Most Beautiful Showroom

6819 S. Western Ave., GR. 6-3745

Chicago's Vicaritas
Lietuviai Savininkas
John W. Pachankis
(Patch)

Zmonės Su Geru Skoniu
Užsako Paminklus Pas
PACHANKĮ

Open Sundays
9:00 to 6:00 P. M.
Evenings By Appointment

Buy Direct From
Manufacturer and Save

Automobile transportation to
and from our showroom always
available.

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir Bishop 7-9481

4330-34 South California Avenue
Telefonas Bishop 7-9719
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas GROVEHILL 6-0142

1410 SO. 50TH AVE., CICERO, ILL.
Telefonas TOWNHALL 3-2109

KOPLYCIOS VIŠOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublė 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime
kopyčių arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavi-
mas yra teikiamas
dieną ir naktį. Rei-
kale šaukite
mus.

Mes turime kopycijas
visose Chicago ir
Roslando dalyse ir
tuojaus patar-
naujam.

STEPONAS C. LACHAWICZ

2314 West 23rd PLACE
10756 S. MICHIGAN AVE.

Tel. Virginia 7-6672
PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS

3807 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

PRECIZINIS TELEVIZIJOS IR RADIJO

APARATŲ TAISYMAS

Sąžiningas ir garantuotas darbas.
Aparatai nemokamai patikrinami ir
pristatomi į namus.

DARBŲ VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
sektadieniai: 8 v. ryto—10 v. vak.
M. RIMKUS, 4110 So. Francisco.
Telef. YA 7-1099

TAUPYKITE

KUR VISADA BUVO IR YRA ISMOKAMAS AUKŠTAS DIVIDENDAS
KUR PINIGAI BUVO IR YRA ISMOKAMI PAGAL PAREIKALAVIMA

Taupykite šioj tvirtoj, turtingo, lietuviškoj finansinėj įstaigoj, MUSU TURTAS YRA VIRŠ 3,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatysite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION • JOHN PAKEL, Prezidentas • 6234 So. Western Ave. • Tel.: GROvehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniai nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniai ir Penktadieniai nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniai nuo 9 iki 8. Trečiadieniai: uždaryta visa diena. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Žmonijos auklėtojo sukaktis

KONR. JUŠKA, Chicago, Ill.

Jeigu yra sakoma, kad tikrieji žmonės niekada nemiršta, tai šiuo nemarumu ir buvo pažymėta **Henriko Pestalocci** asmenybė. Šiandieną jo kūnas išsisi po kieta Bruggo žeme (Šveicarijoje), tačiau dviasia jis gyvai tebekauba ir šiam amžui, kuriam tiek daug nužmogėjimo ženklų bei žymių. Ir po 125 metų nuo jo mirties (mirė 1827 m. vasario 17 d.), jis yra naujas, savas ir mielas kiekvienam, kas tik valandėlei sustoja prie jo kapo, kur paprastam granito akmeny tarp kitų yra įrašyti ir šie reikšmingi žodžiai: našlaičių tėvas, mokyklų pagrindėjas, žmonijos auklėtojas, visa kitiems, nieko sau pačiam. Tai Pestalocci testamentas ir drauge dvasinis palikimas, kuris - tačiau išryškinti tik pažvelgus į jo gyvenimo vieškelį, jaunystę ir darbus.

Jaunystė

Pestalocci augo ir subrendo labai švelnios, kilnios ir giliai religingos motinos užuovėjoje, nepažino dvasinio šalčio, kuris taip labai sužaloja jaunas sielas. Pestalocci, priešingai, buvo labai mylimas, širdimi ir meile mokomas. Pats motinos gyvenimas buvo jam atvira ir labai reikšminga knyga, iš kurios jis neabejotinai daugiausia išmoko. Jeigu vėliau, susidūręs su madingomis ir savo pagrindu klaidingomis Rousseau idėjomis prieš jas nesuklupo ir nepaklydo, o pergalei ir išvėlgė jų klaidingumą, jeigu užaugo labai originalia, savarankiška, kūrybiška ir protinga individualia asmenybe, tai visas nuopelnas priklauso švelniajai motinai bei apskritai namų auklėjimui. Juk tik dėl namuose patirtos laimės bei ramybės, dėl daugelio palaimintų valandų ir jų džiaugsmo, Pestalocci ir skelbė, kad pirmasis namų - šeimos židinio auklėjimas būtų laikomas pačiu svarbiausiu ir reikšmingiausiu.

Šeimoje

Sunku rasti kitą šeimą, kuri būtų buvusi tiek laiminga savo išviniam darnos pasaulyje, kaip Pestalocci. Abu vienodai jautė, mąstė ir veikė. Abiem švietė tos pačios žmogaus ir Dievo idėjos, abu mokėję drauge ir kentėti. Čia didis nuopelnas bei garbė tenka Pestalocci žmonai, kuri, būdama 8 metais už jį vyresnė, ne tik sumaniai vedė visus ūkio reikalus, bet drauge ir pernešė labai daug nemalonių valandų. Kada Onos krautis pasibaigė, kada nebebuvo kuo našlaičius apręgti bei pavalgydinti, Pestalocci visuomenės tapo karčiai pajaukti. Pakėlė jie šitai, našlaičių sekami apleido Neuhofo ir su skaudančia širdim planavo naujus būdus bei žvalgėsi priemonių naujiems našlaičiams bei mokykloms steigti. Ir taip visą gyvenimą Pestalocci šeima buvo daugelio ne tik nenorima suprasti, nebuvo pagelbininkų, bet dargi tie patys trukdė ir darbą griovė. Tačiau Pestalocci per daug pažinojo žmogų ir tiesos reikala, kad būtų savo planų atsiskę. Ištesėjo iki galo.

1815 m. mirė žmona. Pestalocci tai reikė ir jo paties gyvenimo pabaigą, nes, likęs vienas, nebepajėgė pakilti kūrybai, darbas liko persunkus, vienatvė nepakeliamą. Todėl

po žmonos mirties jis nieko, žymaus nei nepadare, nei nesukūrė.

Kūryba

Pestalocci nemėgo sisteminio mokslo bei sausų formulių, kuriose gyvenimas niekad nesutelpa ir jomis negali būti išreikštas. Tačiau tuo nepasakoma, kad jis būtų negerbęs mokslo ar filosofinio, intelektualinio prado žmogaus kūryboje. Tai būtų netiesa. Vistai Pestalocci kūrė, kaip "Lienhardas ir Gertruda", "Kaip Gertruda savo vaikus moko", "Atsiskyrėlio vakaras", "Gulbės giesmė" ir kiti pilni filosofinio elemento, nuaušti giliausiomis žmogaus bei apskritai būties mintimis. Tačiau viską tą pralaužė, nušviečia, nuskaidrina ir ataudžia šviesi krikščioniška meilė. Dėl jos buvimo kai kas mano, kad Pestalocci bus perversinės širdies kultūrą ir ją pastatęs pirma proto. Tai būtų neteisinga, nes dėl Pestalocci meilės nėra šalia intelektualo ar jo vietoje. Juk Pestalocci meilė suprato krikščionišką kumo šviesą, kur jį niekados ir niekam neužima vietos, o yra visko jungėja, gaivintoja bei nušvietėja. Tad ir Pestalocci meilėje telpa intelektas, jos lieka nušviestas ir sustiprintas. Drauge su intelektu - proto kultūra - ir širdies kultūra įgauna didesnio svorio bei vieningumą. Taip Pestalocci suvokė vidinę žmogaus harmoniją ir, tokia ji ryški jo raštuose.

Savo kūryboje paprastas ir draug genialus visokeriopa prasme. Mintys ir jausmai, širdis ir giliausias vidinio žmogaus paslaptys čia randa darnią išraišką. Juk tik paprastumas ir genialus žvilgsnis ir buvo anosios Pestalocci "Lienhardo ir Gertrudos" knygos - auklėjamojo romano, - paplūtimo priežastis. Juk ja jis tapo pripažintu auklėtoju bei mokytoju visuose pedagogikos baruose bei plačiausiose tarptautinėse visuomenės sluogsnuose. Nuo tada ir Pestalocci veikla pradėjo smarkiai augti ir nešti gausių vaisių.

Pedagoginiai vaisiai

Pestalocci auklėjamas darbas nepaprastai sekėsi. Nors formaliai nebuvo baigęs nė vienos augstosios mokyklos, tačiau savo minėtojo romano "Lienhardas ir Gertruda" jis supurtė žmonių širdis, paliesdamas jas gyvąja meilės jėga, uždegdamas kūrybai, paskatindamas darbu ir ypač pastatydamas prieš visų akis gyvuosius ir degančius jaunimo auklėjimo reikalus bei rūpesčius. Prūsijos karalienė Luiza, uoliai skaičiusi Pestalocci veikalus, troškė troškio jį pamatyti ir jam iš širdies padėkoti, kaip jį sakė, visos žmonijos vardu.

Visi 18 šimtmečio didieji padoro turėti ryšių su neseniai visuomenės niekinamu Pestalocci. Tačiau šis savo išmintingame kuklume nesiveržė į didžias pažintis, o likosi prie mylimų vaikų, kurie jį geriausiai suprato, džiugino ir atjautė. Iš to laiko mes ir turime labai naudingų pedagoginių pastatų, labai brandžių auklėjimo vaisių. Trumpai keli iš jų taip atrodo.

Pirma, kuo Pestalocci vadovavosi buvo pati gyvenimo tikrovė, realybė, gyvenimo menas. Čia jis ir mokinius mokė savęs, gamtos ir viso pasaulio

pažinimo. Iš to susidarė fizinis lavinimas bei lavinimasis, vadinasi gamtinis žmogaus išsivystymas, profesinis paruošimas bei bendrai kultūrinis auklėjimas ir galiausiai religinis, pats įdomiausias Pestalocci pedagogikoje.

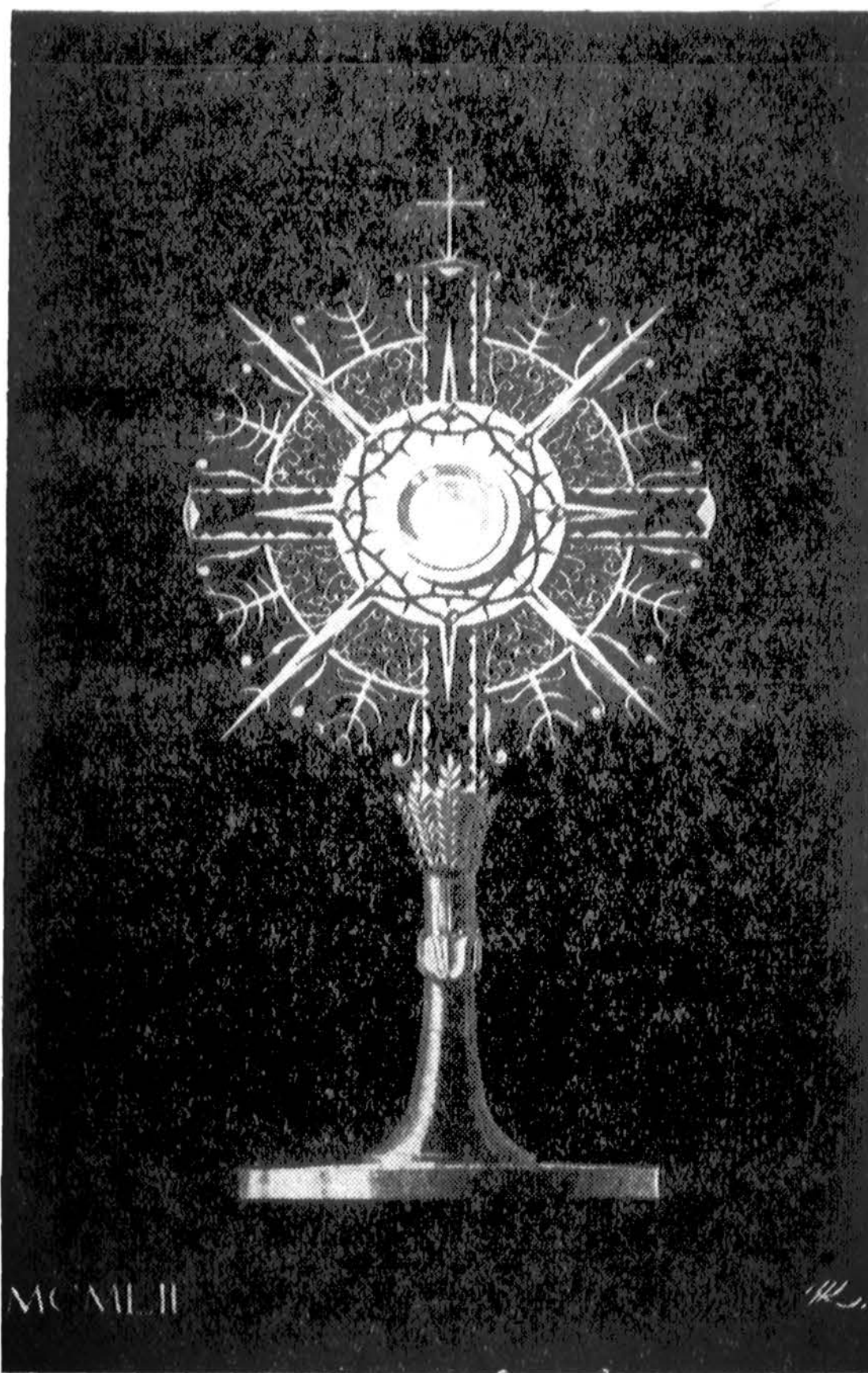
Pinziniu - gamtinio žmogaus stiprinimu Pestalocci vaikus ugdė būti judriais, gyvais ir kūrybingais žmonėmis, nes tik sveikame kūne telpindi džiaugsmo siela, - sakė jis. Kultūrinio priėmimo jis mokė juos visų bendrųjų dalykų, o ypač tų, kurie buvo auklėtinų profesiniai pasirinkti.

Visur Pestalocci taip sugėbė į mokinius prabilti, Pestalocci nepamokslavo, o buvo visados vienu iš vaikų; jų reikalai buvo drauge ir jo rūpesčiai. Tik juos suprasdamas, atjausdamas ir begaliniai mylėdamas jis ir laimėjo ne tik tai prie savęs patraukdamas bei pririšdamas, bet priešingai padarydamas laisvus ir be pigių asmeninių sąryšių. Pestalocci savo auklėjimu siekė ne sau mokinius laimėti, bet Dievui - augstesnės Būties Idealui, žmogui ir jo meilei apskritai. Toks beasmeninis auklėjimas iš auklėtojo pusės juk ir buvo ta priežastis, kad Pestalocci daugiau ar mažiau liko visų mokinių mylimas, nes visus mylėjo vienoda ir giesnė žmogaus meile.

Asmenybės apaštalas

Tai labai gražiai išryškina religiniame auklėjime, kur jis siekė, kad patys mokiniai Dievą atrastų, jo įjėskotų ir siektų. Tam jis reikalavo, kad religijos pamokos nebūtų religijos rodymas, bet būtų pastanga išmokyti religingo gyvenimo. Iš auklėtojų todėl reikalavo ne tik bendrųjų dalykų dėstymo ir autoriteto atskiruoje mokslo srityje, bet ypač, kad auklėtojas mokinius žavėtų savo asmenybės šviesumu, didingumu bei šventumu.

Tuo keliu eidamas jis skelbė, kad mokykla neturėtų kietos, griežtos ar žiauros dvasios, bet būtų perpildyta meilės, užuojautos, savigarbos bei apskritai tarpusavio susipratimo ir nuosirdumo dvasia, nes, kaip jis pabrėžė, tik takia dvasia natūraliai žadina prie visokio kilnumo bei žmoniškumo. Reikniam auklėjime Pestalocci skelbė: "auklėkite žmogų Meilės ir Tiesos dvasioje, ir jį jį auklėsite Dievui". Tuo jis norėjo priminti ir apsaugoti mokyklą nuo perdėto religiniame auklėjime, kas visados yra didelė klaida. Ideali negalima brukti ir prie jų varyti. Reikia, kad žmogus pats jais žavėtųsi ir jie jį patrauktų, kitaip tarant, religiją mokinyms išmokyti per patį sielos linkimą į Grožį ir Gėrį. Reikia tik šį linkimą atspėti, išmintingai pastebėti ir rūpestingai padėti. Visa kita priklauso jau nebe nuo žmogaus ir auklėtojas iš pačios sielos gilumas ne tik kad neturi teisės, bet ir negali kištis savo žmogišku apreižimu. Paskutiniame religinio žodis religiniame auklėjime priklauso pačiam Dievui pratariti ir paruošti sielą. Toks subtilus buvo Pestalocci savo religiniame auklėjime kaip ir visame gyvenime. Šiuo bruožu, bei bendrai visu religinio auklėjimo charakteriu jis labai primena šv. Teresėlės "Mažąjį Kelelį" programą, ar mūsų žymios peda-

ARCH. PROF. J. KOVALSKIS

Monstrancija

Naujos monstrancijos projektas šv. Kryžiaus parapijos bažnyčiai

gogės Marijos Pečkauskaitės mintis.

Moteriškumo ryškintojas

Šalia viso auklėjimo ir pedagoginio darbo, Pestalocci labai siejo mergaičių paruošimo gyvenimui bei gilesniu moteriškumo išryškintimu ir šio prasmes nušvietimu. Ką Goethe manė kalbėdamas ir šaukdamasis "Das Ewigleibliche" - Amžinas moteriškumas, tai Pestalocci tą patį manė kurdamas ir įsteigdamas mergaičių auklėjimo institutą. Jame ir juk Pestalocci norėjo pasiekti vieno labai svarbaus tikslo, kad moteris pabustų, kad jaunos mergaitės suvoktų ir aiškiai suprastų kokias didžias ir garbingas pareigas joms Apatvada yra skyrusi. Čia jis mokė, todėl ne tik namų ruošos bei pareigų motyvystėje bei moterystėje, bet drauge žadino, kad moteris nepasitrauktų iš visuomenės fronto, o dirbtų jame pagal išgales, gi visados atmindama, kad tikrasis moters pašaukimas yra būti namų angelu ir namų siela, kad visiems namuose būtų gera ir smagu. Tuo jis norėjo ypač pabrėžti namų auklėjimą bei su juo surištas visas kitas pareigas.

Taipogi, ryškindamas moters prigimtines bei antgamtes prasmę jis, nepaprastai norėjo, kad moteris savo sielos turtus panaudotų auklėjimo darbe apskritai. Tuo jis moteris kvietė į sunkias, bet labai garbingas, mokytojų pareigas.

Iš to, kas pasakytą, galima suprasti, kodėl prof. Kirchensteiner buvo labai teisingas, kada lygiai prieš 25 metus tvirtino, kad dabarties ir ateities pedagogika turinti eiti Pestalocci pramintais keliais. Tą patį reikia pakartoti ir šiandien. Pestalocci kelias yra vienas iš pačių sėkmingiausių. Jo prasmė iškyla ypač dabarties žmogui, nes, tiesą sakant, pedagoginiai keliai šiandien yra labai nelygūs. Jie gali išsitiesti, nuskaidrėti tik Pestalocci skelbtosios ir vykdytos meilės pedagogikos principu. Jais gali ateiti ir šviesesnė diena pavasariui šio laiko žmogui.

Vysk. Kuktą prisimenant

Vokiečių okupacijos metu, 1942 m. birželio 6 d., Lietuvoje mirė Kaišėdorių vyskupas Juozapas Kuktas. Dešimt metų praėjo jau nuo to laiko. Vyskupas Kuktas į kunigus buvo įšventintas 1898 m. ir paskirtas prie Aušros Vartų Vilniuje. Vėliau jis buvo pirmuoju klebonu lietuvių atgautos šv. Mikalojaus bažnyčios, kuri darėsi lietuviškojo veikimo centru. Drauge su J. Basanavičiumi vysk. Kuktas buvo Komiteto dėl Karo Nukentėjusiems Šelpiti. Jis pasirašė po protesto raštu prieš lenkų planus Lietuvą prijungti prie Lenkijos. Už tai nukentėjo - buvo atleistas iš pareigų.

Sunkiaisiais pokario metais (1918 - 1922) vysk. Kuktas buvo Draugijos dėl Karo Nukentėjusiems Šelpiti pirmininkas.

Nemėgdami jo lietuviškos veiklos lenkai kan. Kuktą buvo uždarę į Lukiškio kalėjimą, o 1923 m. jį drauge su 33 lietuvišiais ir gudais veikėjais, išstrėmė į Lietuvą.

1926 m., kuriantis Lietuvos bažnytinę provinciją, kan. J. Kuktas buvo paskirtas Kaišėdorių vyskupu. Tą dieceziją valdė su dideliu atsidėjimu, telkdamas gabius talkininkus, plėsdamas katalikiškąją akciją; darbavosi, kol mirtis jį sulaukė 69 m. amžiaus, pakirto.

10 metų kaip netekome J. Vileišio

Šiomet sueina 10 m. kaip mirė Jonas Vileišis, inž. Petras ir Antano Vileišių brolis, kurį laiką atstovavęs Lietuvą JAV-se, buvęs Kauno burmistras. Tai buvo šviesus lietuvis, bendradarbiavo ūkininke, Varpe, Vilniaus Žiniose ir kitose periodinėje spaudoje. Yra išleisęs keturą brošiūrų, kaip "Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje".

Buvo kilęs iš Medinų, Pasvalio valsčiaus. Gimęs 1872 m. sausio 15 d., taigi šiemet turėtų 80 m. amžiaus. Miręs 1942 m. birželio 1 d. Kaune. Jo sūnus dr. P. Vileišis ir duktė A. Devenienė yra žinomi visuomenininkai JAV-se.

MENO NAUJIENOS

Dail. A. Valeškos Bažnytinio Meno Studijos bendradarbis arch. prof. **Jonas Kovalskis** išdomiai suprojektavo šv. Kryžiaus bažnyčiai monstranciją, kurią kun. kleb. A. Linkus pavedė mūsų garsiems menininkams padaryti šv. Kryžiaus parapijos 50 metų jubilėjaus proga. Ir šį kartą kun. Linkus parodė augstą meninę kultūrą ir padarė žygių įsigyti bažnyčiai augstos meninės vertės monstranciją. Tai, bene, pirmas įvykis, kad šis esminis mūsų apeigoms daiktas būtų suprojektuotas plačiai panaudojant lietuvių liaudies motyvus.

Šios naujos monstrancijos pagrindinis motyvas - kryžius. Tam kryžiui išryškinti prof. Kovalskis suprojektavo jį iš juodo, nepaprastai kieto ir sunkaus Ebano medžio, kuris jau bibliniais laikais buvo vartojamas įvairiems šventovių bei karališkiems papuošalams. Kryžius, kurio centre yra aukso ir kristalo vieta švenčiausiam Sakramentui, yra apkaltas masyvaus aukso plokštės ir apsuptas spinduliuojančios saulės. Saulės ornamentika - mūsų kryžių ir smūkelių papuošimo motyvai.

Aplink monstrancijos centrą vingiuoja emaliaus erškėčių vainikas, kuriame žėri, lyg Kristaus kraujo lašai, 8 rubinai. Monstrancijos pjedestalo sudaro stilizuota rugių pėda, surišta auksinių tulpių. Kaip teko patirti, **Bažnytinio Meno Studija monstranciją pavedė padaryti garsiuji Italų auksokalvių dirbtuvėse.**

"Ligonų prieteliaus" autorius

Kitados Lietuvoje buvo labai paplitęs veikalas "Ligonų prieteliaus". Jo autorius buvo kun. Domininkas Pocius, "Apžvalgos" bendradarbis, miręs 1817 m. birželio 4 d., taigi prieš 35 metus.

Tremtinio mirtį minint

Dar caristinio persekiojimo metu iš Lietuvos į Paltavos apylinkes ištremtas lietuvis kun. Vl. Apulskis mirė 1917 m. birželio 8 d. Šiomet sueina 35 m. nuo jo mirties.

Komunizmo studijos Fordhame

New Yorke esantis jėzuitų Fordham universitetas liepos 5 - rugp. 14 d. turės specialų kursą Rusijos klausimais. Buvęs komunistų dienraščio "Daily Worker" redaktorius L. Budenz skaitys apie komunistų veikimo techniką; kitos paskaitos bus: rusų kalba, literatūra, Rusijos religijų istorija.

Mokslininkai Notre Dame universitete

Birželio 11 - 14 dienomis Notre Dame universitete įvyks mokslininkų suvažiavimas, kurs bus svarstomi atominės energijos klausimai. Numatoma, kad atvyks apie 200 mokslininkų.

Filmavo benediktinų gyvenimą

Hollyvudo filminkai padarė spalvotus filmus iš vienuolių benediktinų gyvenimo St. Benedikt, Ore. Pavaizduotas jų kasdieninis gyvenimas, gausiai įliejant liturginio giedojimo ir muzikos, kuo yra garsūs benediktinai.

Mirė mokslininkas

Washingtone mirė katalikų universiteto teisių fakulteto dekanas prof. H. Motry, sulaukęs 67 m. amžiaus.

Ta pačia proga tenka pažymėti, kad prof. **Jonas Kovalskis**, gimes Augštaitijos širdy - Daugailių valsčiuje, yra vienas mūsų žymiausių architektūros istorijos ir bažnytinės architektūros bei meno istorijos žinovų. 1935 m. baigęs garsiąją **Paryžiaus Beaux Arts mokyklą**, nuo pat grįžimo Lietuvoje dirbo visose įmanomose architektūrinio meno srityse: statė pastatus, kurių tarpe matome bažnyčias, muziejus, gyvenamąsias namus, "Pienocentro" centrinius sandėlius, didžiausią Lietuvos radijo stotį (230,000 Watų), projektavo Kauno miesto planą ir parkus, darė vidaus įrengimo projektus Karininkų Ramovėi, Pedagoginiam Institutui, Lietuvos Seimui ir kt.

Prof. Kovalskis dėstė architektūros istoriją, kompoziciją ir akvarelę Vytauto Didžiojo Universitete, vedė dekoratyvines architektūros ir baldų studiją Kauno Taikomosios Dailės Institute ir dėstė architektūros istoriją bei miestų planavimą Kauno Augstosios Technikos Mokykloje.

Apleidęs tėvynę, prof. Kovalskis dirbo prie tunelio kasi-mo darbų Alpių kalnuose (Vokietijoje) kaip paprastas darbininkas, o karui pasibaigus profesoriavo International University Muenchene. Atvykęs Ameriką ir pirmą savo duonos kąsnį pelnėsi farmoje, šiandien prof. Kovalskis jau dirba projektuotoju darbą garsioje vietoje Amerikos kontinente **Gratam, Anderson, Probst & White** architektų firmoje. A. Jas.

Televizijoje

Amerikos Katalikų Vyrų sąjungos rūpesniu per 16 televizijos stotis birželio 8 - sepos mėnesiais bus transliuojamos 8 programos aiškinančios sakramentus. Tai bus atliekama vadina-moj "Frontiers of Faith" programoje sekmadieniais nuo 1 val. iki 1 v. 30 min. pp. (rytiniu vasaros laiku).

Religinis sąjūdis

Tėv. P. Peyton, šeimų rožančių promotorius, liepos 27-tai dienai gavo didžiausią Londono stadioną, kuriame telpa 100 tūkst. žmonių. Laukiama didelių katalikų manifestacijų.

Savanarolos raštai

Šiomet sueina 500 metų nuo gimimo Florencijos vienuolio, Savanarolos, kurs norėjo praveisti daug reformų. Sukakties proga prof. R. Ridolfi ruošia jo veikalų leidinį, kurs bus pavadintas "Opera Omnia".

Leonardo Da Vinci paroda

Paminint 500 metų nuo Leonardo Da Vinci gimimo Chicago Viešjoje Bibliotekoje birželio mėnesyje (iki birželio 30 d.) suruošta tam didžiam ta-pytojui ir mokslininkui paskirta paroda.

Už filmą gavo \$50,000

Clinton kalėjimo kapelionas A. Hyland iš filmų bendrovės gavo \$50,000 už leidimą panaudoti filmų gamybei jos pastatytos Gerojo Latro bažnyčios istorijos. Tuos pinigus kapelionas paskyrė kalinių dvasiniams reikalams.

Meno paroda Indijoje

Nehru sesers V. L. Pandit patalpose New Delhi, Indijoje, atidaryta pirmoji katalikų meno ir rankdarbių paroda. V. L. Pandit anksčiau buvo Indijos ambasadorė Washingtone.

Laimė yra nujausti naują, nežinomą, saulės auksu užpildą gyvenimą. —J. Gliada